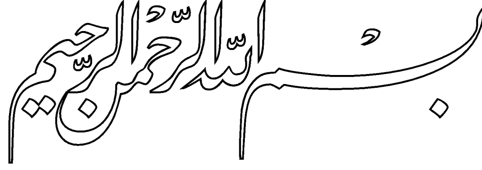


www.arzusucennetolanlar.com
www.youtube.com/user/Arzusucennetolanlar
www.facebook.com/Yazar.IbrahimGadban

MENÂHİL

Yayın No: 8

Kitap İsmi:	Sanal Dünyadan Sosyal Hayata "Bir Demet Nasihat"
Yazar:	İbrahim GADBAN
Baskı Yeri:	Çetinkaya Ofset (332 342 01 09) Fevzi Çakmak Mah. Hacı Bayram Cad. No: 18 Karatay/KONYA Sertifika No: 25537
Baskı Tarihi:	Ağustos/2018

İletişim

İhlas Kitabevi

Şükran Mah. Başarali Cad. No: 6 *(Rampalı Çarşı No:12)* Meram/KONYA

Tel:0332 350 46 87

Sanal Dünyadan Sosyal Hayata
“Bir Demet Nasihat”

İbrahim Gadban

HUTBETÜ'L-HÂCE

Hamd Allah'a özgüdür. O'na hamd eder, O'ndan yardım ister ve O'ndan bağışlanma dileriz. Nefislerimizin şerrinden, yaptıklarımızın kötülüklerinden O'na sığınırız. Allah kime hidayet ederse onu saptıracak yoktur. Kimi de saptırırsa onu doğru yola sevk edecek biri bulunmaz. Allah'tan başka hiçbir (hak) ilahın olmadığına, O'nun tek ve ortağı bulunmadığına şahitlikte bulunur, Muhammed *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in O'nun kulu ve Rasûlü olduğuna tanıklık ederiz.

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve sizler kesinlikle Müslüman olarak ölün." *(Âl-i İmrân Sûresi, 102)*

"Ey insanlar! Sizi bir tek canlıdan yaratan, ondan eşini vücuda getiren ve o ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinize karşı gelmekten sakının. Adını anarak birbirinizden dilekler dilediğiniz Allah'tan korkun. Rahimlerin haklarına saygısızlıktan da sakının. Şu bir gerçek ki Allah, Rakîb'dir/ sizin üzerinizde sürekli ve titiz bir gözetleyicidir." *(Nisa Sûresi, 1)*

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve doğru söz söyleyin ki, Allah amellerinizi düzeltsin ve günahlarınızı affetsin. Allah'a ve O'nun resulüne itaat eden, gerçektende büyük bir başarıyı elde etmişti." *(Ahzâb Sûresi, 70, 71)*

En doğru söz, Allah'ın kelamı ve en doğru yol, Muhammed *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in rehberlik ettiği yoldur. İşlerin en şerlisi bidatlerdir/dine sonradan eklenen şeylerdir. Dine sonradan eklenen her şey bidattir. Her bidat sapkınlıktır ve her sapkınlık da ateşe/cehenneme götürür.

“Bir Demet Nasihat”

Bu kitap; Facebook üzerinden siz değerli kardeşlerimize yapmış olduğumuz bazı nasihat ve soru-cevapları ihtiva etmektedir.

Özellikle faydalı olduğunu düşündüğümüz, insanları tefekküre ve amele sevk edeceğini değerlendirdiğimiz yazıları buraya almaya çalıştık.

Severek ve hiç sıkılmadan okuyacağınız bir derleme olduğuna emin olabilirsiniz.

Rabbim buradaki faydalı bilgilerle şimdiden bizleri ve sizleri âmil eylesin. *(Allahumme âmîn)*

BİR KİTAPTAN İSTİFADE ETTİĞİNİ NASIL ANLARSIN?

Bazen bir kitap okuruz, ama kitabı bitirdiğimizde kitaba dair aklımızda neredeyse hiçbir şey kalmaz. Birisi gelip "Kafanda ne kaldı?", "Ne anladın?", "Ne istifade ettin?" diye sorsa, belki hiç cevap bile veremeyiz.

Acaba bu durum kitaptan hiçbir şey istifade etmediğimiz anlamına mı gelir?

Bana sorarsanız, ben bu soruya "hayır!" diyerek cevap veriyorum.

Kardeşlerim, eğer bir kitabı bitirdiğinizde o kitap size:

- İyi ki de Müslümanım mesajı vermişse,
- Kalbinizde İslam'a olan sevginizi daha da artırmışsa,
- Manevî olarak sizi etkilemişse,
- Daha iyi Müslüman olmanız gerektiğini düşündürtmüşse,

Evet, böylesi durumlarda o kitap size çoook fayda vermiş demektir. Velev ki ondan bir harf aklınızda kalmasa bile…

Ama bunlar zihninizde oluşmamışsa, işte o zaman "o kitap size fayda vermemiştir" diyebiliriz.

Kitap okurken zikrettiğimiz bu maddelerin ne kadarının gerçekleşip-gerçekleşmediğine bakarsanız, kitaptan istifadenizin oranını belirlersiniz.

EĞİTİMİN NETİCESİ TIPKI "BAMBU AĞACI" GİBİDİR

Bambu ağacının tohumu toprağa atıldıktan sonra dört yıl boyunca dibe doğru kök atar. Toprağın yüzeyinde ise sadece tomurcuğu gözükür. Görenler onun hiç büyümediğini zanneder. Ama beşinci yılından sonra toprak üzerinde bir anda öylesine büyür ki, tam 80 adım miktarı!

Bu ağaç size "eğitimi" anımsattı mı?

Sizi bilmem ama ben bu ağacın büyüme serüvenini öğrenince, kelimenin tam anlamıyla bana eğitimi hatırlattığını fark ettim.

Evet, bambu ağacı ile eğitimimizin netice vermesi arasında güçlü bir bağlantı var. İnsan bazen çocuğunu veya etrafında eğitime muhtaç birilerini yetiştirmek ister; onlara zaman harcar, emek verir, çabalar, gayret eder... Fakat kısa zamanda bunların neticesini bir türlü göremez. Ve kimi zaman zanneder ki tüm çabası boşuna gitmiştir. Oysa hakikat böyle değildir! Harcadığı tüm çaba ve gayret tıpkı bambu ağacı gibi köke yönelik gelişmektedir. Gün gelir bir de bakar ki, yılların birikimi bir anda çok ciddi oranda kendisini gösterivermiştir. Tıpkı bambu ağacı gibi...

Bu nedenle sakın ha çoluk-çocuğunuzu yetiştirirken verdiğiniz güzel değerlerin kaybolduğunu, fayda vermediğini ve boşa gittiğini zannetmeyin. Bunlar, günü ve vakti geldiğinde –Allah'ın izniyle– sizi bile şaşırtacak oranda meydana çıkacaktır.

SİZ DÜZGÜN BİR KUL OLURSANIZ, SEVDİĞİNİZİ ALLAH DA SEVER, KIZDIĞINIZA ALLAH DA KIZAR

Hudeybiye Antlaşması'ndan sonraki günlerdi. Ebu Bekir *(radıyallâhu anh)*, o ara sahabenin fakirlerinden olan Selman, Suheyb ve Bilal'in yanından geçiyordu. Beraberinde o gün için henüz Müslüman olmamış olan Ebu Süfyan da vardı. Onlar, Ebu Süfyan'ı görünce, sanki Mekke'de ve Bedir, Uhud, Hendek gibi harp meydanlarında kendilerine yaptıklarını hatırladılar ve bunun üzerine Ebu Süfyan'ın duyacağı bir şekilde:

— Allah'ın kılıçları, Allah'ın düşmanının boynuna bir türlü isabet etmedi, dediler.

Bu sözü duyunca Ebu Bekir *(radıyallâhu anh)*, sinirlenerek:

— Siz Kureyş'in şeyhi ve efendisi olan bir kişi için mi bunu söylüyorsunuz, dedi ve gariban sahabîlere tepki gösterdi.

Çünkü o, Ebu Süfyan'ın İslam'la tanışmasını, İslam'a daha da yakınlık duymasını istiyordu. Bunun için onu kızdırmamaya, yanlış anlayacağı işleri yapmamaya çalışıyordu.

Bu durumu Rasûlullah'a bildirmek ve o fakir sahabîleri kendisine şikâyet etmek(!) için Efendimiz'in yanına geldi ve olup bitenleri anlattı.

Bunun üzerine Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şu müthiş korkutucu cümlesini söyledi:

—Ey Ebu Bekir! Eğer onları öfkelendirmişsen, (bilesin ki) Rabbini öfkelendirmiş olursun!

Bunun üzerine Ebu Bekir *(radıyallâhu anh)* hemen onlara gelerek:

—Kardeşlerim! Acaba sizi öfkelendirdim mi, diye sordu.

Onlar:

—Hayır, Allah seni bağışlasın ey kardeşimiz, dediler.[1]

Acaba siz de bu değerli sahabîler gibi, Allah'ın kendisi için sevdiği ve kendisi için kızdığı Müslümanlardan olabilidiniz mi?

---

[1] Hadisin aslı Müslim'de geçmektedir. Bkz. 2504.

AHLÂK SADECE KİTAPLARDAN ÖĞRENİLMEZ!

Ahlâk ve âdap "sadece" kitaplardan öğrenilmez! Bunlar ancak numune bir insandan, örnek bir modelden öğrenilir. Kitabın görevi, sadece bu konuda yardımcı olmak ve yön vermektir. Bu gün kimi kardeşlerimiz, bu konuda büyük bir yanılgının içine düşmekte ve ahlâkı sadece kitapların sayfaları arasında aramaktalar. Evet, bu konuda kitabın elbette faydası vardır, bu inkâr edilemez; ama meselenin kökten halli için yeterli değildir.

Ahlâk ve âdabın en güzel şekilde kendilerinde tebellür ettiği nesil olan Sahabenin hayatına ve onların ahlâk ilkelerini ve âdap kurallarını nasıl öğrendiklerine baktığımızda, bu söylediğimizin ne kadar doğru olduğunu net olarak görürüz. Onlar, ahlâk-âdab ilkelerini ve bunların hayata nasıl aktarılması gerektiğini önce Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den alıyor, öğreniyorlardı.

Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, hayatın her alanında nasıl davranmaları gerektiğini bizzat kendi fiilleri ve pratik uygulamaları ile sahabesine gösteriyordu.

- Nasıl oturulup, nasıl kalkacaklarını,
- Misafire nasıl ikram edeceklerini,
- İlim ehline hürmetlerinin nasıl olması gerektiğini,
- Eşlerine nasıl davranacaklarını,
- Çocuklarına nasıl muamele edeceklerini,
- Büyüklerle nasıl münasebet kuracaklarını,
- Ticaretlerini nasıl yapacaklarını,
- Düşmanlarına karşı nasıl bir tavır içerisinde olacaklarını,

◆ Anne-babalarına nasıl hürmet etmeleri gerektiğini…

Ve buna benzer diğer âdap ve ahlâk kurallarını hep kendi örnekliğiyle gösteriyordu.

Onlar da alıcı gözlerle bu fiil ve uygulamaları bizzat müşahede ederek hayatlarına geçiriyor ve bundan sonra bunun böyle olması gerektiği kanaatine ulaşıyorlardı.

İşte, bu gün Müslümanlara yön veren ağabeylerin, hocaların, ilim talebelerinin ve önder şahsiyetlerin Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in bu manevî makamını temsil ettiklerini bir an olsun akıllarından çıkartmamaları ve insanların "her konuda" ister-istemez kendilerini taklid etme ihtiyacı hissederek davranışlarını gözlemlediklerinin bilincinde hareket etmeleri gerekmektedir. Gerçekten de insanlar değerli şahsiyetleri süzmekte, onların tüm söz ve davranışlarını kamera gibi kaydetmektedirler. İnsanların sözden evvel amele baktıkları hepimizin malumu...

Bu nedenle giyim-kuşamdan oturup-kalmaya, yeme-içmeden konuşmalara varıncaya kadar örneklik edilebilecek her konuda çok dikkatli olunmalıdır. Aksi halde Müslümanların edepsizliğinden dem vuranların ağzına malzeme verildiği gibi, onların ahlâksızlıklarından söz etmek de beyhude bir uğraş olur. Eğer onlar ahlâksızsa, bu öncü şahsiyetlerin ahlâk yoksunluğundan kaynaklanmaktadır. Eğer onlar düzgün olsaydı, halk da düzgün olurdu. Dedik ya "ahlâk ve âdap sadece kitaplardan öğrenilmez" diye; bu yabana atılacak bir söz değildir. İnsanlar ahlâk ve âdabı öncü şahsiyetlerden öğrenir.

YOKSA SİZ "MÜBAREK"İ TANIMIYOR MUSUNUZ?

"*Mübarek*" isminde genç ve fakir birisi, bir adamın bahçesinde çalışmaya başlamış... İki ay kadar bir zaman geçtikten sonra bir gün bahçe sahibi bakıp sormak için yanına gelmiş. Mübarek'le bir müddet konuştuktan sonra ondan tatlı bir nar getirmesini istemiş. O da gidip bir ağaçtan kopararak narı getirmiş. Bahçe sahibi narın ekşi olduğunu tadınca:

—Ben senden tatlısını istedim, sen ise bana ekşi getirdin, demiş.

Mübarek gidip bu sefer başka bir ağaçtan koparıp getirmiş. Ancak adam tatmış ki nar yine ekşi! Bunun üzerine kızarak:

—İki ay geçti, sen hâlâ tatlıyı ekşiden ayırt edemiyorsun, diyerek onu azarlamış.

Mübarek demiş ki:

—Ben iki aydan beri bahçeden hiçbir şey yemedim ki!

Adam:

—Nasıl yani? İki aydan beri çalışıyorsun hiç nar yemedin mi, demiş.

Mübarek de şöyle söylemiş:

—Seninle sadece bu bahçeye bakmak üzere anlaştık, bundan ayrı olarak yemem için bana izin vermedin.

Bahçe sahibi bu durum karşısında şaşırmış. Mübarek'in emanete karşı olan bu titizliğini görünce yanındaki kıymeti artmış…

Bahçe sahibinin bir kızı varmış ve isteyeni çokmuş. Mübarek'e sormuş:

—Sence bu kızı kimle evlendireyim.

O da şöyle cevap vermiş:

—Cahiliyye ehli soydan, Yahudiler maldan, Hıristiyanlar güzellikten ötürü evlendirirlerdi. Bu ümmet ise dinden ötürü evlendirir.

Bu akıllıca ve hikmetli cevap karşısında Mübarek gözünde daha da büyümüş. Ve bahçe sahibi eve gidip hanımına:

—Bu kıza Mübarek'ten başkasını uygun görmüyorum, demiş.

Ve kızını Mübarek'le evlendirmiş. Onlara büyük bir miktar da para vermiş.

İşte bu evlilikten "*Abdullah İbn-i Mübarek*" dünyaya gelmiş.

Allah ona ve babasına rahmet etsin.

"*Temiz beldenin bitkisi, Rabbinin izniyle bol ve bereketli çıkar. Kötü olandan ise, faydasız bitkiden başkası çıkmaz. Şükredecek bir toplum için biz âyetleri işte böyle değişik biçimlerde açıklıyoruz.*" (8/A'raf, 58)[2]

---

[2] *Hibbî yâ Rîha'l-İman, sf. 99*

SAKIN HA SİZ DE *"YILDIZIMIZ BARIŞIK"* DEMEYİN! ÇÜNKÜ...

Bu gün birçok insan, birisiyle arasında bir problem meydana geldiğinde "*yıldızlarımız küs*" diyor yahut bir kimseyle arası iyi gittiğinde "*yıldızlarımız barışık*" deyimini kullanıyor. Kimileri de iyi iş yapan birisini görünce "*yıldızı parladı*" tabirini dillendiriyor.

Bu tür ifadeler kesinlikle caiz değildir ve biz Müslümanların asla kullanmaması gerekir.

Niye mi?

Çünkü eski Şaman Türkler, yıldızların ilahlığına inandıklarından dolayı, birileriyle araları iyi olduğunda, ilahlarının arasının iyi olduğunu vurgulamak için "yıldızlarımız barışık" tabirini veya bu manada bir ifadeyi kullanırlarmış.

Birileriyle araları kötü olduğunda da, ilahlarının arasının problemli olduğunu ifade etmek için "yıldızlarımız küs" tabirini veya bu anlamda bir cümleyi kurarlarmış.

Bu nedenle, biz Müslümanız diyen herkesin, yıldızlarla alakalı bu tür küfür cümlelerini asla kullanmaması ve yıldızlarla alakalı cümleler kullanırken akidesine zarar vermemesi için azami derecede dikkatli davranması gerekmektedir. Eğer bu tür cümleler dağarcığımızda varsa hemen onları unutalım, önceleri bu tür laflar etmişsek, Rabbimizden af dileyip bir daha dönmemek için gayret gösterelim.

Unutmayalım ki söz vardır, iş bitirir; söz vardır, baş yitirtir. Söz de vardır cenneti kaybettirir!

ÂLİMLERİMİZİN HAYAT ÖYKÜLERİNİ ÖĞRENMEKTE GEVŞEK DAVRANMAMALIYIZ

İmam Ebu Hanîfe *(rahimehullah)*'ın şöyle dediği nakledilmiştir:

الْحكَايَاتُ عَنِ الْعُلَمَاءِ وَمجَالَسَتُهُمْ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ كَثِيرٍ مِنَ الْفِقْهِ لأَنَّهَا آدَابُ الْقَوْمِ وَأَخْلاقُهُمْ

"Âlimlerin anıları(nı dinlemek) ve onlarla beraber bulunmak, bana birçok fıkhî meseleden daha sevimlidir; çünkü bunda onların âdab ve ahlâkı vardır."[3]

Allah kendisine rahmet etsin, İmam Ebu Hanîfe gerçekten de çok doğru söylemiş. Âlimlerimizin sahih hayat öykülerini, hakkı ihkâk için ortaya koydukları çabaları, bâtıl ile mücadelelerini, dik duruşlarını, Allah ile bağlarının ne kadar güçlü olduğunu… ifade eden anılarını dinlemek veya okumak, hakikaten insana inanılmaz bir mutluluk ve kalp huzuru veriyor. Onu canlandırıp harekete geçiriyor.

Bu nedenle kardeşlerimize, gerek selefimiz gerekse halefimiz içerisinde sahih olarak kıssaları bize anlatılan âlimlerimizin hayat öykülerini öğrenmekte asla gevşek davranmamalarını tavsiye ediyoruz.

Şunu hiçbir zaman aklımızdan çıkarmamalıyız ki, bu bize zor anlarımızda son derece yardımcı olacak ve kalbimizi sabit kılacak hususlardan birisidir.

Bu arada şunu da unutmayalım: Bizim en büyük âlimlerimiz, en büyük yiğitlerimiz, en büyük zâhidlerimiz hiç kuşku yok ki, "sahabîler"dir. Önderimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den sonra işe onların kıssalarını öğrenmekle başlamak gerekir.

---

[3] Câmiu Beyâni'l-İlm, sf: 509.

HZ. ÖMER ANLAYIŞI

Size "Allah yolunda şehid olmaktan sonraki en değerli ölüm nedir?" şeklinde bir soru yöneltilse, acaba bu soruya nasıl cevap verirdiniz?

Siz cevabı düşüne durun, biz bu soruya. Ömer *(radıyallâhu anh)*'ın nasıl cevap verdiğini aktaralım. O, der ki:

"Allah, kendi yolunda öldürülmekten sonra bana, (çoluk çocuğum için) yeryüzünde rızık peşinde koşarken devemin iki semeri arasında ölmekten daha sevimli bir ölüm yaratmamıştır."[4]

Görüldüğü üzere Ömer *(radıyallâhu anh)* nazarında Allah yolunda şehid olmaktan sonraki en değerli ölüm; helal lokma kazanmak için çabalarken gelen ölümdür. Onun nazarında helal lokma peşinde çabalamak, Allah yolunda cihad meydanlarında çabalamaktan sonraki en değerli koşuşturmacadır.

Subhanallah! Bu gerçekten de ne müthiş bir anlayış! Bizim idraklerimizden ne de farklı!

Bizler, helal lokma için çabalamanın cihad kadar kıymetli bir iş olduğunu aklımızın ucundan dahi geçirmemişizdir. Belki de bazılarımız bunu kulluk amelleri arasında "angarya" olarak görmektedir.

Ama Ömer böyle değil. O, helal lokma için koşuşturmayı şehadet kadar kutlu bir şey olarak görüyor.

Rabbim! Yaşadığımız şu çağın garabeti arasında Ömer *(radıyallâhu anh)*'ın fıkhını bile anlamaktan aciziz. Sen bize bu gerçeği idrak etmeyi nasip et ve bir an olsun helal lokmadan bizi ayırma.

---

[4] Bkz: Mevsûatu İbni Ebî'd-Dünyâ, 7/450.

KESİK ATMAK CAİZ MİDİR?

Yaptığımız şaka ve espriler asla bir hakkın ihlaline neden olmamalı, haram olan bir şey, şaka nedeniyle helale dönüştürülmemelidir.

Bu gün "kesik atma" adı altında sakındırdığımız bu şey kolaylıkla yapılabilmektedir.

Kesik atmak, bir mü'minin malını şer'î bir hak olmaksızın zimmete geçirmek demektir ki, karşı tarafın rızası söz konusu değilse kesinlikle haramdır. Ve İslam'da kat'î surette yasaklanmış bir âdettir.

Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* bu konuda şöyle buyurur:

"Sizden biriniz kardeşinin âsasını ister oynama amaçlı, ister ciddiyetle asla almasın/zimmetine geçirmesin! Kardeşinin asasını alan, derhal âsasını geri ona versin."[5]

Bazı Müslümanlar, kardeşlerinde gördükleri saat, kalem, yüzük, tesbih ve benzeri güzel şeyleri önce istemekte, ardından da "kesik attım!" diyerek o eşyalara el koymaktadırlar. Bu, caiz olmamasının yanı sıra, ahlâkî bir tutum da değildir. Bu nedenle son derece uzak durmak gerekir.

---

[5] Tirmizî rivayet etmiştir.

MUTLU BİR EVLİLİK İÇİN *"ÜÇ ESAS"*

Evliliklerimiz bizim için ne kadar da önemlidir. Birçoğumuz gereği gibi farkına var(a)masak da, meşru bir evlilik kuşkusuz şu dünyanın en büyük nimetlerindendir. Bunun kadr-u kıymetini ancak eşlerinden ayrı yaşayanlar veya bir kavga nedeniyle eşinden uzak kalmak zorunda olanlar bilirler. Normal şartlarda eşindeki güzel yönleri fark edemeyenler, yalnızlığa mecbur kaldığında "eşimin şu güzel huyu da varmış, bu güzel huyu da varmış" diyerek ondaki güzellikleri sayıp dökmeye başlarlar.

Be mübarek, bunu daha önce yapmalı değil miydin?! Eşindeki o güzellikleri ayrılmadan önce görseydin ya! Şimdi bunu saymanın sana ne faydası olacak ki?

Bu nedenle, Allah için evliliklerimize, ailemize, eşlerimize, yavrularımıza sahip çıkalım. Özellikle de cahiliyenin bütün pisliğiyle aramızda kol gezdiği şu garabet çağında buna azamî derecede dikkat edelim. Onları ihmal etmeyelim. Bir şeyler yapamasak da, en azından bunun farkına varalım.

İnanın, daha birçok kardeşimiz bunun farkında bile değil.

Ben burada özellikle evli kardeşlerimize kısa ama faydalı olduğunu düşündüğüm bir nasihatte bulunmak istiyorum. Dikkatle okuyarak isitfade etmeye çalışalım:

Evliliğinizin güzel ve sağlıklı bir şekilde devam edebilmesinin "üç temel ayağı" vardır:

1- Sevgi.

2- Saygı.

3- Güven.

Eğer evliliğinizde mutlu olmak istiyorsanız öncelikle eşinizi, "Rabbim seni bana seçti" diye seveceksiniz.

Sonra ona ve onun meşru olan fikirlerine, görüşlerine, tercihlerine saygı duyacaksınız.

Ve ona güveneceksiniz… Sana asla yamuk yapmayacağından, seni aldatmayacağından, sana yalan söylemeyeceğinden yana güven içerisinde olacaksınız.

İşte bir ailede bu üç ayak dengeli bir şekilde durursa, o aile tartışmasız mutlu bir aile olur. Lakin bu ayaklardan birisinde eğrilik veya kırılma olursa, o ailede mutluluktan söz etmek imkânsızdır. Varsa da o mutluluk hakiki değil, sun'îdir/yapmacıktır.

Allah hepimize mutlu, huzurlu ve saadetli bir aile hayatı nasip etsin.

BİR ANNENİN KIZ ÇOCUĞUNA GİYDİRDİĞİ KIYAFETLER, ONUN TESETTÜR ANLAYIŞINI ORTAYA KOYAR

Kardeşlerim, bacılarım! Allah için küçük kız çocuklarımıza tayt tarzı kıyafetler giydirmeyelim.

"Niye acaba?" mı dersiniz.

İşte nedenleri:

❶ Çünkü küçücük yaşta tayt giyen bir kızçocuğunun hayâ duygusu şimdiden köreliyor ve büyüdüğünde bu tür dar kıyafetlere karşı sempatisi arttığı gibi, onları terk ederek şer'î tesettüre girmesi daha da zorlaşıyor.

❷ Bu kıyafetler İslam'ın kıyafetleri değil.

❸ Bu tarz kıyafetlerle kendilerine davet götürmeye çalıştığımız diğer insanlara ve bizleri gözlemleyen Müslümanlara yanlış örnek olunuyor. İslam'ın tesettür anlayışı yanlış aksettiriliyor. İnsanların bizleri farklı tanımalarına, kıyafet mefkûremizin de yanlış algılanmasına sebep oluyor.

❹ Erkek çocuklarımız bu kıyafetleri giyen çocukları göre göre artık hâya duygularında körelmeler meydana geliyor. Onların da hassasiyetleri azalıyor. Bu da, büyüdüklerinde bu kıyafetleri giyen kızlara karşı daha az dikkat etmelerini beraberinde getirecektir.

❺ Cahil halkın "*Çocuklarına böylesi şeyler giydiren örtülülerin kendileri nasıl giyiniyordur acaba?*" diyerek eşlerimiz hakkında kötü zan beslemelerine kapı aralanıyor.

Bunların bazısı tecrübe, bazısı güçlü tahmin, bazısı da kulaklarımıza gelen şeyler…

"*Çocuktur, bir şey olmaz*" demeyin; çünkü çocuk şimdi nasılsa büyüyünce de –genelde– öyle oluyor.

Yarın "*Bu kıza ne oldu anlamıyorum. Bir türlü tesettüre girmek istemiyor!*" diye çok diz dövebilirsiniz. O zaman başkasını değil, kendinizi suçlayın.

Çobanız, güttüklerimizden sorumluyuz. Rabbimizin şu emrine râm olarak çocuklarımızın tesettüründe şimdiden hassasiyet göstermeye gayret edelim:

"Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. O ateşin başında gayet katı, çetin, Allah'ın kendilerine verdiği emirlere karşı gelmeyen ve kendilerine emredilen şeyi yapan melekler vardır."[6]

---

[6] *66/Tahrim, 6.*

ÇOCUĞUNA RESİMLİ KIYAFET GİYDİRİRKEN BİR DAHA DÜŞÜN

Yavrularınıza asla resimli kıyafet giydirmeyin. Bu hususta lütfen çok dikkatli ve duyarlı olun. Zira:

❶ Çocukların geceleri aşırı derecede korkmasında, ağlamalarında, sebepsiz yere ürkmelerinde bu tür kıyafetlerin giyilmesinin çok büyük tesiri olabilir. Uzmanların belirttiğine göre cinler, bu tür kıyafetlerin olduğu yerlere veya şahıslara daha kolay musallat olabiliyor veya zarar verebiliyorlarmış.

❷ Çocuklara veya biraz yetişkin gençlere resimli kıyafet giydirmek, İslam kültüründe olan bir şey değil, Batıdan ithal edilmiş ve bize reklamlar vasıtasıyla sevdirilmek istenmiş bir kültürdür. Ayrıca bunlarla namaz kılmak da şer'an doğru bir şey değildir.

Bu nedenle biz Müslümanların bu tarz kıyafetlerden uzak durması, çocuklarından da uzak tutması gerekmektedir.

"*Ama hocam resimsiz kıyafet bulamıyoruz ki!*" demeyin; aldığımız kıyafetler resimli olsa dahi, armalarla onları kapatabilir veya terzilerden yardım alarak uygun bir kaplama yaptırabiliriz.

Müslüman bahaneler ardına sığınan değil, çözüm üretmeye çalışan insandır.

FARKLI OLMAK İÇİN ÇABALAMA, İNSANLARIN DİKKATİNİ ÇEKEN KIYAFETLER GİYME!

Bir gün İmam Ahmed *(rahimehullah)*, üzerinde siyahla beyazın iç içe girmiş olduğu bir elbise giyen bir adam gördü. Bunun üzerine adama:

—Bu elbiseyi çıkar ve beldendeki insanların giyindiği elbiselerden giyin, dedi.

Sonra da:

—Bu elbiseyi giymen haram değildir; ama sen eğer Mekke veya Medine'de olsaydın, ben sana kınayıcı hiçbir şey demezdim, buyurdu.[7]

Bu gün kimi kardeşlerimiz, toplumun örf ve âdetlerine hiç uymayan, "*farklıyız*" imajı veren ve özellikle de insanların kendisi hakkında su-i zan etmesine vesile olacak kıyafetler giymekte ve bununla da iyi bir şey yaptıklarını zannetmektedirler!

Bu kardeşlerimize İmam Ahmed'in fıkhını bir kere daha düşünmelerini öğütleriz.

Adamcağız siyahla beyaz karışımı bir elbise giymiş ve bununla asla kötü bir amaç gütmemişti. Lakin bu tür bir elbise o gün için Bağdat toplumunda dikkatleri üzerine çekiyor ve insanlar arsında farklı yorumlara ve değişik zanlara neden oluyordu. İşte bunun için İmam Ahmed *(rahimehullah)* böylesi bir kıyafeti uygun görmemiş, adamcağızdan onu değiştirmesini istemişti.

Bizim de bu fıkhı güncellememiz ve onu kendi toplumumuza uyarlayarak insanların sırf bu tarz kıyafetler nedeniyle davetimize karşı mesafeli durmasına sebep olmamalı-

---

[7] el-Âdâbu'ş-Şer'iyye, 3/527.

yız. Allah'ın dinini öncelemeli ve onun tebliğini nefsî arzularımızın önüne geçirmeliyiz.

Ne mutlu bu fıkhı anlayıp gereğince davranmayı bilebilenlere!

KAPI BÖYLE VURULMAZ Kİ!

Bazen arkadaşlarımızı ve kardeşlerimizi ziyarete gidiyoruz. Hâliyle çay ikramı gibi bir ihtiyaç için evin hanımı erkeklerin oturduğu odanın kapısı tıklatılıyor. Kimi bacılarımız o kadar hassas ki, kibarca kapıyı vuruyorlar ve neredeyse ev sahibi kardeşimiz kapının vurulduğunu bile hissedemiyor. Bazı bacılarımız da var ki, kapıyı o kadar şiddetle tıklatıyorlar, öylesine sert çalıyorlar ki, inanın sanki "neden geldiniz" gibi bir mana çıkarıyoruz.

Bacılarım!

Bir insan evinize misafir olarak gelmişse ve siz de eşinizi bir sebebe binaen çağırmak durumunda kalmışsanız, asla kapıyı veya duvarı sert çalmayın! Ben şahsım olarak bundan çok rahatsız oluyorum ve bir anda geldiğime pişmanlık duyuyorum.

Kapı öyle kırılacak gibi tıklatılmaz ki ya hu!

Unutmayın ki siz böyle yaptığınızda gelenlerin gönlünde iki algı beliriyor:

1- Sizin misafirin gelmesinden hoşlanmadığınız algısı,

2- Eşinizin size yenik birisi olduğu, size söz geçiremeyen bir insan olduğu algısı.

Bu her iki algı da sizin ve eşinizin konumunu belirlemede çok ciddi bir ipucu ortaya koyduğu için önemlidir ve dikkat edilmelidir. Bu algıların sizi ziyarete gelen bir misafirin gönlüne gelmesi kaçınılmazdır.

Eğer hem kendi değerinizi hem de eşinizin değerini korumak istiyorsanız, evinize birisi geldiğinde oturmuş oldukları odanın kapısını lütfen kibarca, sükûnetle ve rahatsızlık vermeden tıklatın. Hoşlanmasanız da misafiriniz gidene ka-

dar Allah rızası için sabredin. Aksi halde hem misafirinizi hem de eşinizi zor durumda bıraktığınızı bilin.

BORÇ YİĞİDİN NEYİDİR?

Eskiden atalarımız, Müslümanların borçla yaşayamayacaklarını, onun beli kıran yükü altında ezileceklerini iyi bildikleri için teşvik mahiyetinde "Borç Yiğidin Kamçısıdır" demişlerdir. İşin aslı doğru da söylemişlerdir. Her ne kadar günümüzde yanlış anlaşılsa da, bu sözün öz manası haktır.

Atalarımız bu hikmetli sözle aslında şunu kastetmişleridir: Kamçı nasıl ki atı tetikliyor ve onun daha çok çabalamasını sağlıyorsa, borç da aynı şekilde Müslümanı tetikler ve bir an önce bu zilletten kurtulmak için daha fazla çabalamasını sağlar.

İşte atalarımızın kastettiği mana budur.

Hakikaten doğru ve sağlıklı düşünen insanlar için borç böyledir. Yiğit, şahsiyetli ve onurlu kimseleri bir an önce borçlarından kurtulmaları için kamçılar, tetikler, teşvik eder. Ama kendisinde şahsiyet ve onur bulunmayanlar için böyle bir şey söz konusu değildir. Onlar kamçı yemeye alıştıkları için sağ taraftan bir tane yeseler, tereddüt etmeden iki tane de diğer taraftan yemek için dönerler.

Böylelerine nasihat de fayda vermez, kamçı da… Ne desek boş!

"*Borç kamçıdır*" diyoruz anlamıyorlar.

"*Zillettir*" diyoruz anlamıyorlar.

"*Günahtır*" diyoruz anlamıyorlar.

"*Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) sizin gibilerin cenaze namazını kılmamıştır*" diyoruz anlamıyorlar.

Biz de ne diyeceğimizi şaşırdık!

Allah bilinç ve şuur versin demekten başka diyecek bir söz bulamıyoruz..



Atalarımızdan nakledilen bu söz aslında doğru bir söz; ama bu gün kendisiyle bâtıl bir mana kastedilmiş. Günümüzde insanlar bu vecîzenin anlamını bozarak onu "*daha çok borçlanacaksın*" manasına hamletmişler. Bu mana yanlıştır ve kabulü asla mümkün değildir. Eğer birileri bunu böyle anlıyorsa, hata ediyorlar; zira borç onurlu bir insan için kelimenin tam anlamıyla bir "*zillet*"tir.

BU GÜN TÜRKİYE'YE HELÂK GELSE, SİZCE KİM KURTULUR?

Malum olduğu üzere son günlerde Türkiye'nin farklı bölgelerinde bazı âfet olayları yaşanmaktadır.[8] Kalp gözü körelmemiş insanlar, bu hâdiselerin Allah'tan bir uyarı olduğunu pekâlâ bilir. Ama kalp gözü körelmişlerin bunlardaki İlahî ikazları anlaması elbette söz konusu değildir. İşin aslı bizim burada biraz sonra yapmaya çalışacağımız nasihatimiz, böylesi insanlardan ziyade "*olayları ibret nazarıyla değerlendirmeyi becerebilen*" özveri sahibi kimseleredir. Belki fayda bulurlar.

Kardeşlerim, bazı helâk çeşitleri vardır ki, onlar vuku bulduğunda o toplumdaki herkesi azap kuşatıverir. Bir yere Allah'ın azabı gelince, toplumun her kesimi o azaba dûçar olur. Rabbimiz, Kitabı'nın bir âyetinde buna şöyle işaret eder:

"Öyle bir fitneden sakının ki o, içinizden sadece zulmedenlere erişmekle kalmaz, (umuma sirayet eder ve hepsini perişan eder.) **Biliniz ki, Allah'ın azabı şiddetlidir."**[9]

Kur'ân ve Sünnet'i gözden geçirdiğimizde, bu türden toplu helâklerde sadece bir sınıf insanın helâkten korunduğunu görmekteyiz.

Sizce helâktan muhafaza edilen bu insanlar kimlerdir?

Şimdi gelin, bunların kim olduğuna bakalım.

Rabbimiz A'raf Sûresi'nde, İsrailoğulları içerisinde Allah'ın cumartesi gününe ilişkin koymuş olduğu yasağı çiğneyenlerden bahsetmektedir.

---

[8] Bu yazı 29 Temmuz 2017'de kaleme alınmıştır.
[9] 8/Enfâl, 25.

Önce ayeti tane tane, acele etmeden bir okuyalım:

“(Ey Muhammed!) **Onlara, deniz kıyısında bulunan kent halkının durumunu sor. Hani onlar cumartesi** (yasağı) **konusunda haddi aşıyorlardı. Zira tatil yaptıkları cumartesi günü balıklar onlara akın akın geliyor, tatil yapmadıkları** (diğer) **günlerde ise gelmiyorlardı. İşte onları yoldan çıkmaları sebebiyle böyle imtihan ediyorduk…”**[10]

Görüldüğü üzere bu ayette bir gurup insanın Allah’ın emrine muhalefet ettiğinden bahsediliyor.

Onların yanında bir ikinci sınıf insan daha var ki, onlar bu yanlışa ses çıkarmadığı gibi, yanlışa ses çıkaranları da “gereksiz bir iş yapmakla” suçluyorlar:

“Hani onlardan bir topluluk demişti ki: Siz, Allah’ın helâk edeceği veya şiddetli bir azaba uğratacağı bir kavme ne diye öğüt veriyorsunuz?”[11]

Üçüncü gurup ise olması gereken tavrı sergiliyor ve şu gaye için toplumlarına nasihat ettiklerini beyan ediyorlar:

“Rabbimize bir mazeret beyan etmek için, bir de belki Allah’a karşı gelmekten sakınırlar diye (öğüt veriyoruz)**”**[12]

Şimdi gelin, sonucun ne olduğuna bir bakalım:

“Onlar kendilerine hatırlatılanı unutunca, biz de kötülükten alıkoymaya çalışanları (nehy-i ani’l-münker yapanları) **kurtardık. Zulmedenleri, yoldan çıkmaları sebebiyle, şiddetli bir azapla yakaladık.”**[13]

Görüldüğü üzere bu olayda İsrailoğulları üç guruba ayrılmıştı:

---

[10] 7/ A‘râf, 163.
[11] 7/ A‘râf, 164.
[12] 7/ A‘râf, 164.
[13] 7/ A‘râf, 165.

1- Günaha dalanlar.

2- Onları uyaranlar.

3- Günah işlemeyen; ama onları da uyarmayanlar.

Ayetin ifadesiyle günaha dalanlar helâk olmuş, uyaranlar kurtulmuştu…

Asıl sorumuza gelelim: "*Peki, iman ettiği halde uyarı yapmayanlar ne olmuştu?*"

Uyarmayanlara ne olduğu ayette belirtilmemiş. Muhtemeldir ki, onlar da helâk edilenlerle beraber helâk edildiler. Çünkü Allah sadece nehy-i ani'l-münker yapanları kurtardığını belirtiyor.

İşin aslı bu belirsizlik bile, düşünen insanlar için dehşet bir tehdittir.

Bu nedenle eğer etrafımızdaki âfetlerden ve helâk hâdiselerinden korunmak istiyorsak, mutlaka bu topluma iyiliği emretmeli ve onları kötülüklerden sakındırmalıyız.[14] Aksi halde onları kuşatan azap, bizleri de kuşatıp içine alabilir.

Allah hepimizi şirk ehliyle veya günahkârlarla beraber helâke maruz kalmaktan muhafaza buyursun.

---

[14] İyiliğin en büyüğü *"tevhid"*, kötülüğün en büyüğü de *"şirk"*tir. Eğer bu toplumda herhangi bir ıslah yapılacaksa, bu kesinlikle tevhid ve şirk esaslı olmalıdır. Aksi halde tüm ıslah çabaları boş ve beyhude olacaktır.

ÂLİMİN CAHİLE ÜSTÜNLÜĞÜNÜN ÇOK FARKLI BİR ÖRNEĞİ

Bilindiği üzere âlimlerimiz cahillerimizden daha üstündür. Kur'ân ve Sünnet'te bunun böyle olduğunun birçok delili vardır. Biz burada bunun delillerine girmeyeceğiz. Ama sadece şu ayete dikkat çekerek konuya ışık tutmaya çalışacağız. Siz bu ayeti dikkatle okuyunca bilginin bilgisizliğe, ilmin cehalete nasıl üstünlük sağladığını daha iyi anlayacaksınız.

Rabbimiz şöyle buyurur:

"Sana, kendilerine nelerin helâl kılındığını soruyorlar. De ki: Size temiz ve hoş olan şeyler, bir de Allah'ın size verdiği yeteneklerle eğitip alıştırdığınız avcı hayvanların tuttuğu (avlar) **helâl kılındı. Onların sizin için tuttuklarından yiyin. Onu** (av için) **salarken üzerine Allah'ın adını anın** (besmele çekin)**. Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah, hesabı çabuk görendir."**[15]

Normal şartlarda köpek murdar bir hayvandır; ağzı ve salyası necistir. Bir kabı yalasa, biri toprakla olmak üzere yedi kere onu yıkamak gerekir. Ama eğer köpek eğitilir ve avın ilmi ona öğretilirse, o zaman bu ilim onu bilgisiz köpeklerden ayırt eder ve tuttuğu avın necis olmasını engeller.

İşte, öğretilmiş köpeğin yakaladığı avın helal, öğretilmemiş köpeğin yakaladığı avın haram kılınması, ilmin cehalete üstünlüğünün latîf bir delilidir.

---

[15] 5/Maide, 4.

ACABA İBADETLER BİZE NİÇİN AĞIR GELİR?

Bazen yaptığımız şer'î ameller ve ortaya koyduğumuz ibadetler bize ağır bir yük gibi geliyor. Altında eziliyoruz, zorlanıyoruz, neredeyse yapamayacak hâle geliyoruz.

Acaba bu nedendir?

Biliyorum, belki vereceğiniz birçok cevap var. El-hak doğrudur da... Yani bu soruya onlarca farklı cevap verebilirsiniz. Ama bize sorarsanız, gelin, bu sorunun cevabını iki değerli âlimimize bırakalım, bize cevabı onlar bulsunlar. Çünkü onlar işe bizim gibi maddî değil, manevî ve farklı bir boyuttan yaklaşarak cevap vermişler.

◆ O âlimlerimizden birisi İbn Receb el-Hanbelî *(rahimehullah)*'tır. O der ki:

من لم يعرف ثواب الاعمال ثقلت عليه في جميع الاحوال

"Kim yaptığı amellerin sevabını bilmezse, o ameller her durumda ona çok ağır gelir."[16]

◆ O âlimlerimizden bir diğeri de İbnu'l-Cevzî *(rahimehullah)*'tır. O da şöyle der:

مَنْ تَخَايَلَ الثَّوَابَ خف عَلَيْهِ العمل

"Her kim (yaptığı amelin) sevabını düşünürse, o amel ona kolay gelir."[17]

İşte kardeşlerim, eğer bir ibadeti yapmadan önce o ibadetin ecir ve faziletini iyi bilirseniz, o ibadet size –ağır olmak şöyle dursun– çok değerli bir görev hâline gelir. Mesela Kur'ân okumak istiyorsunuz ama bir türlü başına oturamıyorsunuz. Ağırlık çöküyor, uykunuz geliyor, esniyorsu-

---

16 el-Câmi' li Tefsîri'l-İmam İbn Receb, 2/158.
17 Zemmu'l-Hevâ, sf. 59.

nuz… Bu durumda Kur'ân okumanın faziletine dair bilgilerinizi aklınıza getirerek ve o ecirleri düşünerek okuma işlemini gerçekleştirin. O zaman bir bakın bakalım, bu ibadet nasıl da kolaylaşıyor!

- Namaz böyle,
- Zikir böyle,
- İlim böyle,
- Sadaka ve infak böyle,
- Ana-babaya hizmet böyle.

Tüm sâlih amelleri bu bağlamda düşünebilirsiniz…

Eğer uğraştığınız ibadetin ecrini hakkıyla bilmiyorsanız, o zaman haydi, o amelin faziletini öğrenmeye!

Göreceksiniz ki bu size ibadeti daha da zevkli ve kolay bir hâle getirecektir.

Allah hepimize sâlih amelleri kolaylaştırsın, onların zorluğunu bizden def etsin. (Allahumme âmin)

ALLAH HERKESE BÖYLESİ İŞÇİLER NASİP ETSİN

Sırrî[18] es-Sekatî *(rahimehullah)*, anlatır: Bir keresinde köle tüccarlarının pazarına gitmiştim. Kusurlardan uzak olduğu söylenen bir cariye gördüm ve on dinar karşılığında onu satın aldım. Eve götürdüğümde yiyeceğimi getirdi ve bana:

— Vallahi efendim, bizim diyarımızda gündüz vakti hiçbir kimsenin yemek yediğini görmedim, dedi.

Dışarı çıktım. Akşam olunca ona yiyecek getirdim. Biraz yedi ve:

— Efendim, bir hizmetiniz var mı, diye sordu.

— Hayır, dedim.

— O halde büyük efendime hizmet etmem için bana izin veriniz, dedi.

— Hay hay, memnuniyetle, dedim. Cariye, içerisinde namaz kıldığı odasına çekildi. Ben de yatsı namazını kılıp uyudum. Gecenin ilk üçte biri geçtiğinde cariye kapımı çaldı.

— Ne istiyorsun, dedim.

— Efendim, geceden hiç nasibiniz olmayacak mı, dedi.

— Şimdilik hayır, dedim.

Döndü gitti. Gecenin yarısı geçtiğinde tekrar kapımı çaldı ve:

— Efendim, teheccüd ehli virdleri için ayağa kalktı, dedi.

Bunun üzerine ben:

---

18 Veya "Seriyy".

— Ey kadın, ben geceleri kütük, gündüzleri işçiyim, dedim.

Gecenin son üçte biri kaldığında o cariye sert bir şekilde kapımı çaldı ve:

— Efendinle fısıldaşmak için hiç mi arzun yok? Kendin için kalk. Hizmetçiler bile seni geçti, dedi.

Cariyenin bu sözleri beni gayrete getirmişti. Kalktım, güzelce abdest aldım ve biraz namaz kıldım. Sonra cariyeyi yokladım. Bir de baktım ki secde halinde şöyle diyor:

"Beni sevdiğin için beni bağışla."

Namazını bitirince:

— Allah'ın seni sevdiğini nereden biliyorsun, dedim.

Şöyle cevap verdi:

— Eğer beni sevmeseydi, seni uyutup beni kaldırmazdı!

Bu cevabı alınca:

— Haydi, git, sen artık Allah için özgürsün, dedim. Dua etti ve:

— Bu küçük âzad ediliş; geriye (kıyamet günü gerçekleşecek) büyük âzad ediliş kaldı, diyerek çekip gitti…"[19]

---

[19] es-Salâtu ve't-Teheccüd, sf. 392.

BABA HAKKI ÖDENİR, ANA HAKKI ÖDENMEZ!

İnsan ne yaparsa yapsın, ne kadar iyi davranırsa davransın asla annesinin hakkını ödeyemez. Rasûlullah *(sallallâhu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurur:

لا يَجْزِي ولَدٌ والِداً إِلاَّ أَنْ يَجِدَهُ مملُوكاً ، فَيَشْتَرِيَهُ ، فَيَعْتِقَهُ

"Hiçbir evlâd babasının hakkını ödeyemez. Şayet onu köle olarak bulur ve satın alıp âzâd ederse, ancak o zaman babalık hakkını ödemiş olur."[20]

Demek ki, bazı fedâkarlıklar babanın "babalık" hakkını ödemek için kâfidir. Ama bu, anne için asla söz konusu değildir. Kişi dünyevî anlamda ne yaparsa yapsın annesinin annelik hakkını ödeyemez.

Şimdi buna dair çok hoş bir rivayet aktaracağız:

◆ Ebû Bürde *(radıyallahu anh)*'ın anlattığına göre İbn Ömer *(radıyallahu anhuma)*, Yemen'li bir adamın, sırtında annesini taşıyarak Kâbe'yi tavaf ederken şöyle demekte olduğuna şahit oldu:

"Annemin zelil bir devesiyim ben,
(Başka) binekleri usansa da, asla usanmam ben!"

Sonra (Yemenli adam) dedi ki:

— Ey İbn Ömer! Ne dersin, annemin hakkını ödemiş oldum mu?

İbn-i Ömer *(radıyallahu anhuma)*:

— Hayır, dedi. Tek bir "âh" çekmesini dahi karşılayamadın.[21]

---

[20] Müslim rivayet etmiştir.
[21] el-Edebu'l-Müfred, hadis no: 11

◆ Diğer bir rivayette Yemen'li adam, anasının hakkını ödeyip-ödemediğini sorduğunda İbn-i Ömer ona şöyle demiştir:

"O seni taşırken senin yaşamanı isteyerek taşıyordu; sen ise onun (bir an önce) ölmesini bekleyerek taşıyorsun!"[22]

---

[22] Ve Bi'l-Valideyni İhsânâ, sf: 3.

DUA ALLAH'LA DERTLEŞMEKTİR

Dua sadece Allah'tan bir şeyler "istemek" değildir. Bilakis dua; sevincini, üzüntünü, mutluluğunu, sıkıntını, derdini, kederini Allah'a arz etme hâlidir. Yani Allah ile "dertleşmektir" bir anlamda dua.

Peygamberler duayı böyle anlamışlar ve her hâllerini Allah'a arz etmişlerdir.

İşte Yakup aleyhisselam! O, **"sıkıntısını"** Allah'a arz ederek Rabbi ile dertleşiyordu.

إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللهِ

"Ben gam ve kederimi sadece Allah'a arzediyorum."[23]

İşte İbrahim aleyhisselam! O da **"sevincini"** Allah'a arz ederek Rabbi ile dertleşiyordu.

الْحَمْدُ للهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاء

"İhtiyar halimde bana İsmail'i ve İshak'ı lütfeden Allah'a hamdolsun! Şüphesiz Rabbim duayı işitendir."[24]

Şu halde dertleşecek birilerini uzaklarda arama!

Sevincini ve üzüntünü paylaşacak birilerini bulamıyorsan, hiç üzülme zira Allah sana bir dua kadar yakın!

---

23 12/Yûsuf, 86.
24 14/İbrahim, 39.

BU YÜZÜN SAHİBİ YALANCI OLAMAZ!

İnsanlar bizleri görünce ve hal ve hareketlerimize bakınca acaba şu rivayette ki gibi *"bu yüzün sahibi asla yalancı olamaz!"* diyebiliyorlar mı?

Önceleri Yahudilerin bilginlerinden olan, sonraları ise mü'minlerin hayırlılarından sayılan Abdullah b. Selâm *(radıyallahu anh)* anlatır:

"Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in Medine'yi şereflendirdiği gün, insanlar '*Allah'ın elçisi geldi! Allah'ın elçisi geldi!*' diye ona doğru koşarak gidiyordu. Onu görmek için ben de halkın arasına katıldım. Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in yüzünü görür görmez, o yüzün sahibinin yalan söylemeyeceğini anladım."[25]

Etrafımızda davet götürdüğümüz insanlar, eğer sözlerimize, vaatlerimize, amellerimize bu denli güven gözüyle bakamıyorlarsa, kimse kusura bakamasın ama o zaman davetimizin başarıya ulaşmasını beklemek aldanmışlık olur. İnsanlar bizi ilk gördüğünde *"bu yüzün sahibi asla yalancı olamaz!"* demediği sürece davetimiz netice ermeyecek, tebliğimizde başarı sağlayamayacağız.

Ne mutlu her haliyle insanlara güven verebilen mü'minlere!

---

[25] Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

CENNET'İN EVLERİ

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Cennet evlerinin yapısı, bir kerpici altından, bir kerpici gümüştendir. Harcı keskin kokulu misk, çakılları inci ve yâkut, toprağı za'ferandır. Oraya girenler nimetler içersinde refah bulur, sıkıntı çekmezler. Ebedî olurlar, giydikleri eskimez, gençlikleri yok olmaz."[26]

Bu söz, Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in haber verdiği sahih bir hadistir.

Rica etsem dönüp tekrar okur musun?

Tekrar tekrar oku ve her kelimesini iyiden iyiye düşün.

Ben düşünmek ve tefekkür etmek için sana bunlar içerisinden sadece "*Yâkut*" kelimesini seçeceğim. Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* onu vasfederken ne buyuruyor bir kulak ver:

"Rükün ve makam Cennet'in yâkutlarından iki yâkuttur ki, Allah onların nurunu almıştır. Eğer onların nurunu almamış olsaydı, onlar doğu ile batı arasını aydınlatırlardı."[27]

Sen cennetteki evini milyonlarca hatta milyarlarca evin arasından bileceksin. Onu görmediğin ve hiç gitmediğin halde dünyada iken ikamet ettiğin evden daha iyi tanıyacaksın. Allah gönlüne onu tanıma bilgisini yerleştirecektir. Bunun böyle olacağına dair Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* yemin etmiştir. O şöyle buyurur:

"Muhammed'in canını elinde tutan Allah'a yemin ederim ki, sizden biriniz cennetteki evini dünyadaki evinden daha kolay bulacaktır."[28]

---

[26] Sahîhu'l-Camii's-Sağîr, 3116.
[27] Sahîhu'l-Camii's-Sağîr, 1633.

O Halde Cennetteki Evini Nasıl Yaptırırsın?

Hasan el-Basrî *(rahimehullah)* şöyle demiştir:

"Melekler, Âdemoğulları için cennette çalışırlar. Ağaç dikerler, ev yaparlar… Gün olur çalışmayı bırakırlar. Onlara:

—Hayırdır, neden işi bıraktınız, diye sorulur.

Onlar da şöyle cevap verirler:

—Bize gelen harcamalar tükendi, para gelene dek çalışmayız.

Hasan-ı Basrî devamla der ki:

"*Anam babam size feda olsun. Haydi, onlara amellerinizi gönderin!*"

---

[28] Sahîhu'l-Camii's-Sağîr, 510.

BUNCA NİMETE NASIL ŞÜKREDEBİLİRSİN?

Firavun'un vezirlerinden olan Kârun, birçok tâcirimizin sahip olduğu "*çek*" ve "*senetlerin*", askerlerinin taşımakta zorlandığı anahtarlara ihtiyaç bırakmadığını bilmemişti.

İran Kralı Kisrâ, evlerimizdeki "*koltuk takımlarının*" kendi tahtından daha konforlu olduğunu tahmin bile etmemişti.

Başında kölelerine yelpazeler sallattıran Rum Kayseri, evlerimizdeki "*klimaları*" görmeden şu dünyadan gitti.

Etrafındakilerin kıskanmasına neden olan cam kavanozlarda soğuk su içen Bizans Kralı Heraklius, evlerimizde sularımızı birkaç saniyede soğutan "*su sebilleri*"nden hiç su içmedi.

Kölelerinin sıcak su ile soğuk suyu birbirine karıştırarak duş almasını sağlayan Sultan Mansur, banyolarımızda derecesini istediğimiz şekilde ayarladığımız "*şofben*"lerimizi aklından bile geçirmemişti.

Aylarca süren hac yolculukları artık klimalı uçaklarla birkaç saate düştü.

Develerle yapılan uzun seferler, artık klimalı arabalarla çok kısa zamanda kat edilir oldu.

Vallahi, kralların ve padişahların sahip olamadığı, hatta akıllarından ve hayallerinden geçirmedikleri onca nimete sahibiz.

Lakin…

Gözümüzü yükseklere diktikçe, gönlümüz daralıyor! Nimetler arttıkça azgınlığımız artıyor.

Allah'ım! Verdiğin bunca nimetten dolayı Sana, Senin layık olacağın şekilde hamd ediyoruz. Söz ve amel olarak bu nimetlerin şükrünü eda etmeyi bizlere nasip et. Üzerimize lütuf ve kereminden sağanak sağanak yağdır. Bizleri bağışla ve verdiğin nimetlerle Sana daha iyi kul olabilmeyi nasip et. (Allahumme âmîn)

KUR'ÂN'DAN FAİZ İLE ALAKALI ÖNEMLİ BİR NÜKTE

Faiz, en büyük günahlardandır. Bunu hepimiz biliriz. Ama Kur'ân bunun için öyle bir ifade kullanmıştır ki, bunu anladığımızda faizin ne kadar büyük bir "suç" olduğunu daha iyi kavrarız.

Şimdi gelin, bu inceliğe bir göz atalım. Rabbimiz buyurur ki:

"Ey iman edenler! Allah'tan sakının ve eğer (gerçekten) **mümin iseniz faizden arta kalanı bırakın. Şayet böyle yapmazsanız, o zaman Allah ve Rasulü tarafından** (size) **bir savaş açıldığını bilin!"**[29]

Bu ayeti Allah için bir kere, sonra bir kere, sonra bir kere daha okuyalım.

Niye mi?

Çünkü Allah, Kur'ânında başka günahlar için böyle ağır bir ifade kullanmamış ve diğer cürümleri işleyenlere "*Ben ve Rasulüm sizinle savaş halindeyiz*" dememiştir.

İşte bundan dolayı bu ayeti önemsemek ve önemseyebilmek için de tekrar tekrar düşünerek okumak gerekir.

Ayrıca Allah *(subhanehu ve teâlâ)* bu âyetinde kâfirlere değil, aksine iman ettiğini söyleyen biz muvahhid kullarına seslenmiştir. Mü'min olduğu halde faizi bırakmayan, tevhid ehliyim dediği halde hâlâ faizle muameleye devam eden biz mümin kullarına… Kâfirlere veya imana önem vermeyen diğer sıradan insanlara bu hitabı yöneltseydi, meseleyi anlamamız biraz daha kolay olurdu. Ama bu hitabı özellikle iman ettiğini söyleyen biz mü'minlere yöneltince, faizin Allah katında ne kadar kötü olduğunu bir kere daha ilikleri-

---

29 2/Bakara, 278, 279

mize kadar hissediyor, içimiz bir kere daha ürpertiyle doluyor ve bu tehdit karşısında ayaklarımızın bağı çözülüyor.

Bazı mealler ayeti **"Şayet faizi bırakmazsanız, o zaman Allah'a ve Rasulü'ne savaş açtığınızı bilin!"** şeklinde anlamlandırmış. Bu anlamlandırma her ne kadar yanlış değilse de, ayetteki tehdidi tam yansıtmadığı için kısmen yetersizdir. Çünkü ayette anlatıldığına göre savaşı açan biz değiliz; aksine savaşı açan Allah ve Rasulüdür.

Peki, ikisi arasında ne gibi bir fark var?

Çok fark var...

Şöyle ki: Eğer insan Allah ve Rasulüne savaş açarsa bu hiçbir zaman onlara zarar vermeyecektir. Ama Allah ve Rasulü bir insana savaş açarsa, bu savaştan zararlı çıkan tek taraf kesinlikle o olacaktır. Çünkü Allah ve Rasulü galip, onların karşısında duran diğer her şey mağluptur. Bu, hükme bağlamış bir meseledir. Allah bu fermanını şöyle dile getirir:

كَتَبَ اللهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

"Allah, 'Şüphesiz Ben ve peygamberlerim mutlaka galip geleceğiz' diye yazmıştır. Şüphe yok ki Allah çok kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir."[30]

Bu nedenle Allah ve Rasulüne savaş açmayla, Allah ve Rasulü tarafından savaşa maruz kalma arasında çok büyük fark vardır ve bu farkı iyi anlayanlar daha ciddi bir şekilde faizden uzak dururlar.

Allah hepimizi bu asrın en büyük belalarından olan bu âfetten muhafaza etsin.

---

30 58/Mücadele, 21.

"EL-ESMÂU'L-HÜSNA" HAKKINDA ÇOK ÖNEMLİ BİR AÇIKLAMA

--Yanlışımızı düzeltmek için lütfen dikkatle okuyunuz--

Bazı Müslümanlar Allah'ın güzel isimlerini ifade eden "*Esma-i Hüsna*" cümlesini "*Esmau'l-Hüsna*" şeklinde telaffuz ediyorlar. Hatta büyük yayınevleri bile bu bariz hataya düşerek Allah'ın isimlerini anlatan kitapları bu başlıkla piyasaya sürüyorlar. Oysa bu kullanım kesinlikle yanlıştır ve gerek dil, gerekce din açısından asla uygun değildir.

Bu ibarenin üç türlü kullanımı var; bunun birisi yanlış iken diğer ikisi doğrudur. Bunlar şu şekildedir:

1- "*Esma-i Hüsna*" kullanımı.

2- "*el-Esmau'l-Hüsna*" kullanımı.

3- "*Esmau'l-Hüsna*" kullanımı.

Bunlardan **üçüncü maddede yer alan kullanım** kesinlikle yanlıştır. (!)

Şayet dilimiz buna alışmışsa mutlaka bunu değiştirmemiz ve doğru olan ilk iki şekli telaffuz etmemiz gerekmektedir.

Niye mi?

Çünkü "*el-Esmau'l-Hüsna*" terkibi Arapçada sıfat tamlamasıdır. Sıfat tamlamalarında eğer birinci kelime "el" takılı ise, sonra gelen kelime de zorunlu olarak "el" takısı almalıdır. Buna göre eğer biz halkımızın genelinin söylediği şekilde "Esmau'l-Hüsna" dersek, bu durumda birinci kelimeden "el" takısını atmış oluruz ki, bu, Arapçada sıfat tamlamasından çıkar ve isim tamlamasına dönüşür. O durumda "el-hüsna" kelimesi "en güzel kadın" anlamında olduğu için –hâşâ– "*güzel kadının isimleri*" manasına gelir ki, böyle

bir kullanım caiz değildir. Biz, Rabbimizi bundan tenzih ederiz.

Birinci kullanımdaki "Esma-i Hüsna" kullanımı ise caizidir; çünkü sıfat tamlamaları Farsçada "-i" eki ile yapılır. Osmanlıcada da bu kullanım mevcuttur. Ama genelimizin söyleyegeldiği "Esmau'l-Hüsna" kullanımının Arapçada da, Farsçada da, Osmanlıcada da izahı yoktur. Tamamen yanlıştır.

İşte bu nedenle dinine önem veren bir Müslümanın bu kullanımlar içerisinden doğru olan ilk iki tanesine dilini alıştırması ve "Esmau'l-Hüsna" demekten kaçınması gerekmektedir.

Buradan bazı yayınevlerine de bir nasihatimiz olsun: Sizlerin kitaplarda yaptığı bu tür hatalar, halkın bu yanlış kullanıma alışmasına neden oluyor. Eğer Rabbimiz'e değer veriyor ve O'nu her türlü noksanlıklardan tenzih ediyorsanız –ki her durumda böyle olmamız lazım– o zaman diğer baskılarınızda bu yanlışı düzeltin ve hem Rabbinizi takdis etmiş, hem de halkın yanlış öğreniminin önüne geçmiş olun.

Buna dikkat eden yayınevlerine de hassasiyetlerinden ötürü teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Rabbim bu nasihatimizi ilgili yerlere ulaştırsın inşaallah.

ACABA SİZ NASIL BİR İNSANSINIZ?

İnsanlar kısım kısımdır. Onlardan kimisi faydalıdır. İnsanlara her daim hayrı, iyiliği, menfaatli şeyleri ulaştırır. Kimisi de vardır ki zarar vermekten başka bir işe yaramaz. İnsanların hangisinin faydalı, hangisinin ise zararlı olduğunu İbn Kayyım merhumun şu güzel taksimatıyla bilebilirsin. Dikkatle okumanda yarar var:

❶ **"Gıda" Hükmündeki İnsanlar.** Gece veya gündüz, günün hiçbir vaktinde bunlardan bütünüyle uzak kalınamaz. Kişi, tıpkı yemek misali onlara olan ihtiyacını giderdikten sonra onlardan çekip ayrılır. İhtiyaç duyduğunda ise tekrar onlarla birlikte olur. Bunu bu şekilde sürdürür. Bu insanlar, altından daha değerlidir. Bunlar Allah'ı, buyruklarını, düşmanın tuzaklarını, kalp hastalıklarını ve tedavi yollarını bilen insanlardır. Ve Allah için, Kitabı için, Rasûlü için, insanlar için samimi davrananlardır. Bu insanlarla beraber olmak, onlar arasına katılmak bütünüyle kazançtır.

❷ **"İlaç" Hükmündeki İnsanlar.** Bunlara, hastalık zamanlarında ihtiyaç duyulur. Sağlıklı olduğun sürece onlara ihtiyacın olmaz, aralarına katılmazsın. İyi bir yaşam, ihtiyacın olan ilişkiler, ortak faaliyetler ve akıl danışmak için onlara ihtiyaç duyar, onlardan bütünüyle uzak kalamazsın. Onlar, hastalığın için ihtiyaç duyduğun ilaç gibidir. Onların arasına katılarak, ihtiyacın olanı aldıktan sonra onlardan ayrılırsın.

❸ **"Hastalık" Hükmündeki İnsanlar.** Farklı derece ve türleriyle, kuvvet ve zayıflığıyla amansız dert ve kronikleşmiş hastalık hükmünde olan insanlar. Bunlar âhirete ve dünyaya yönelik hiçbir faydası dokunmayan insanlardır. Bununla birlikte insana hem dünyası hem de âhireti veya yalnızca

dünyası ya da yalnızca âhireti hususunda zarar verirler. Onlarla birlikte olmak, onların arasına katılmak ölümcül hastalığa yakalanmak gibidir.

Onlardan bazılarıyla beraber olmak, diş ağrısına benzer; ıstırabı şiddetlidir. Ancak çekildiğinde ağrıdan eser kalmaz.

Onlardan kimileriyle beraber olmak, insanı bunaltır ve ağrı verir. Zira onlar doğru dürüst konuşmayı beceremezler ki, konuşmalarıyla sana faydalı olsunlar. Susmayı bilmezler ki, senin konuşmandan istifade etsinler.

Konuştukları zaman sözleri dinleyenlerin kalplerine balyoz gibi iner. Oysa onlar kendi konuşmalarını çok beğenirler ve bundan mutluluk duyarlar…

İşte Allah'ın emir ve yasaklarına aykırı yaşayan insanlarla birlikte olmak, ruh için ateşli bir hastalıktır. Dünya hayatının çilelerinden biri de böylesi insanlardan biriyle sınanmaktır. Bu tür insanlarla yakınlık kurmak kaçınılmazdır. Böyle bir durumla karşı karşıya kalan kimse, Allah kendisine bir çıkış kapısı açana kadar onunla iyi geçinsin.

❹ **"Zehir" Hükmündeki İnsanlar.** Onun için uygun bir panzehir bulunabilirse ne âlâ; yoksa Allah onun sonunu hayreylesin! Böyle insanların sayısı çoktur. Allah onları artırmasın! Bunlar, Rasûlullah'ın sünnetinden alıkoyup, hilafına davranışlara çağıran bidatçi ve sapık insanlardır. Onlar Allah yolundan alıkoyan ve onu eğip bükmek isteyen zalimlerdir. Bid'atı sünnet, sünneti bid'at; ma'rufu münker, münkeri ma'ruf göstermeye çalışanlardır…

Evet, işte insanların kısımları… İnsanlar mutlaka bu kısımlardan birisine muhataptırlar. Umarım burada anlatılan insan tiplemelerinden hangisinin sana fayda, hangisinin de zarar getireceğini en güzel şekliyle idrak etmişsindir.

Etrafına göz gezdir, şöyle bir bak. Acaba arkadaşların bu dört sınıftan hangisine giriyor?

Sana gıda misali fayda mı veriyorlar, yoksa zehir misali zarar mı?

Hastalıklarına merhem mi oluyorlar, yoksa hastalığına hastalık mı katıyorlar?

Hangisi?

Veya daha önemli soru geliyor: Acaba sen bu sayılanlar içerisinde hangi gruptansın?

BİR ODAMIZI MESCİD YAPALIM

Evlerimizde yemek için, yatmak için, oturmak için hep bir oda var. Acaba içerisinde Rabbimiz'e huşu içerisinde kulluk edeceğimiz, Kur'ânlarımızı okuyacağımız, namazlarımızı kılacağımız, dua ve zikirlerimizi yapacağımız bir odamız var mı?

Evlerin bir odasını veya müsait olan herhangi bir yerini mescid gibi kullanmak, oraları kokulandırıp temizlemek unutulmuş Sünnetlerdendir.

Allah kendilerinden razı olsun, Sahabîler, evlerinden bir odayı mescid yapar ve oradaki ilk namazı Rasulullah'a kıldırarak sonraki süreçte orayı ibadetgâh olarak kullanırlardı. Hadis kitaplarında bununla alakalı birçok rivayet bulmak mümkündür. Aişe annemiz der ki:

"Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) evler/odalar arasında mescitler inşa etmeyi ve oraları temizleyip kokulandırmayı bize emretmiştir."[31]

Evlerimizden gereksiz eşyaları çıkarıp, orada sade bir mescid yapmaya ve ibadetlerimizi içerisinde eda etmeye ne dersiniz?

Bu hem huşumuzu artıracak hem de çocuklarımıza namaz ve benzeri ibadetlerde daha hassas olmalarını temin edecektir.

Ne mutlu unutulmuş bu Sünneti hayata geçirerek Sahabe döneminin kokusunu bu asra taşımaya çalışanlara!

---

31 Tirmizî ve Nesai rivayet etmiştir.

İÇİMİZDE YUSUFLAR VAR

Ömer *(radıyallahu anh)* devrinde Medine ehlinden, Ömer'le birlikte mescidde bütün namazları cemaatle kılmaya çalışan bir genç vardı. Bu genç gözükmediğinde Hz. Ömer onu arar, sorardı.

Medine'lilerden bir kadın bu gence âşık olmuştu. Bu durumu komşularından bazı kadınlara açtı. İçlerinden bir tanesi öne atılarak:

—Ben hile yaparak onu senin yanına katarım, dedi ve hemen işe koyularak kapıda beklemeye başladı.

O genç, hileci o kadının yanından geçerken kadın ona:

—Ben yaşlı bir kadınım. Benim sütlerini sağmaya güç yetiremediğim koyunlarım var. Acaba onları benim için sağıp Allah katında sevaba nail olmak istemez misin, dedi.

Genç, koyunları sağmak için eve girdi.

O da ne!

İçeride kendisine ilişmek isteyen bir kadın var!

Genç, kendisini bu kötülükten muhafaza etti. Kadının iğrenç teklifini reddedince, kadın avazı çıktığı kadar bağırdı.

Hemen etraftaki insanlar toplandılar.

Kadın:

—Bu adam evime girdi ve bana ilişmek istedi, dedi.

Bu söz karşısında insanlar hemen gencin üzerine atlayıp onu dövdüler ve sonrasında sıkıca bağlayarak Halife Ömer'in yanına götürdüler.

Ömer *(radıyallahu anh)* onu görür görmez: "*Allah'ım! Bu genç hakkındaki zannımı yanlış çıkarma!*" diye dua etti.

İnsanlar yaşadıkları olayı anlattılar.

Ömer gence dönerek:

—Bana doğruyu söyle, dedi ve olayı olduğu gibi anlatmasını istedi.

Genç olayı olduğu gibi anlattı.

Bunun üzerine Ömer *(radıyallahu anh)* ona:

—Acaba o yaşlı kadını görsen tanır mısın, diye sordu.

Genç:

—Evet, diye karşılık verdi.

Ömer *(radıyallahu anh)* hemen o kadının komşularını huzura getirtmek üzere adamlarını gönderdi. Bütün komşular getirildi ve tek tek o gence arz edildi. Genç o kadını görünce:

—Ey müminlerin emiri! İşte bu o kadındır, dedi.

Hz. Ömer hemen kadına doğru o mubarek dürresi/âsası ile yürüdü ve:

—Bana doğruyu anlatacaksın, dedi.

Kadın yaşanan olayı tıpkı gencin anlattığı gibi anlattı.

(Artık gerçek ortaya çıkmıştı.)

Bu manzara karşısında Ömer *(radıyallahu anh)* haykırdı ve:

"*İçimizde Yûsuf misali gençler var eden Allah'a hamd olsun*" dedi.[32]

---

32 Hibbî yâ Rîha'l-İman, sf. 99.

KÖTÜLÜĞE "DUR" DEMEZSENİZ, ZARARI SİZE DE DOKUNUR

Behlül Dânâ, çarşıda, pazarda halk içinde dolaşırken insanlara nasihat eder, yanlış hareketlerden sakındırmak için onları ikaz ederdi. Onun bu ikazları bazı insanların kanına dokunuyor, gururları inciniyordu.

Bir gün, halka doğru yolu göstermek için söylediği sözlerden rahatsız olanlar, Hârûn Reşîd'e gidip Behlül Dânâ'yı şikâyet ettiler:

—Sultanım, bizim yaptıklarımızın ona ne zararı var? Bizi kendi hâlimize bıraksın. Bizi ikaz edip durmasın. Sonra her koyun kendi bacağından asılır.

Bu şikâyetler üzerine Hârûn Reşîd, Behlül Dânâ'yı çağırtıp halkın istediğini bildirdi. Behlül Dânâ hiç sesini çıkarmadan sarayı terk etti. Birkaç koyun alıp kesti, bacaklarından mahallenin köşe başlarına astı.

Câhil insanlar hikmetini anlayamadıkları, sırrını çözemedikleri söz ve hareketlerini gördüğü birine hemen "deli" damgası vururlar ya, işte Behlül Dânâ'nın bu hareketini de anlayamayan halk gülerek şöyle dedi:

—Deliden başka ne beklenir ki! Yaptığı işler hep böyle zaten!

Aradan günler geçtikçe, asılan hayvanlar kokuyor, bundan ise bütün mahalle zarar görüyordu. Bozulan etlerin kokusundan durulmaz hâle gelince, aynı şahıslar Hârûn Reşîd'e gidip durumu anlattılar:

—Yâ emîra'l-mü'minîn! Behlül'ün astığı koyunların kokusundan duramıyoruz. Bizi çok rahatsız ediyor. Şuna söyleyin de, onları astığı yerden kaldırsın!

Hârûn Reşîd, Behlül'ün böyle bir hareketi neden yaptığını merak ediyordu. Hem halkın şikâyetini bildirmek, hem de böyle yapmasının sebebini öğrenmek için Behlül Dânâ'yı yine saraya çağırttı. Behlül gelince, Hârûn Reşîd sordu:

—Ey Behlül! Mahalleye astığın koyunların kokusundan halk çok rahatsız oluyor. Böyle bir şeyi neden yaptın?

Behlül Dânâ şu cevabı verdi:

—Ey mü'minlerin emîri! Ben bir şey yapmadım! Sadece her koyunu kendi bacağından astım. Fakat görülüyor ki, her koyun kendi bacağından asılsa da bütün çevreyi rahatsız ediyor, herkese zarar veriyor. Bir kötünün zararı sadece kendine olmuyor, herkese zarar veriyor. İnsanların bunu anlaması için böyle yaptım. Herhalde anlamışlardır!"

Şikâyete gelenler hatâlarını anladılar. Bir daha Behlül'ün nasihat ve ikazlarına itiraz etmediler.

"Sizden, hayra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten men eden bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır."[33]

---

[33] 3/Al-i İmran, 104.

RASULULLAH'I SEVDİĞİN ZOR ANLARDA BELLİ OLUR

--Ahmed b. Hanbel'in Müthiş Bir Kıssası--

İmam Ahmed'in arkadaşlarından İbrahim el-Hânî anlatır:

İmam Ahmed *(rahimehullah)*, (işkence edilmek için askerler tarafından arandığı "mihne" yıllarında) benim evimde üç gün kaldı. Sonra bana:

—Gideceğim başka bir yer bak, diye talepte bulundu.

Ben:

—Ey İmam! Senin hakkında endişe ediyorum, dedim.

Bunu duyunca o:

—Ey İbrahim! Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Sevr Mağarası'nda üç gün gizlenmişti. Rahatlık anlarında Rasûlullah'ın Sünneti'ne uyup, darlık anlarında O'nun Sünneti'ni terk etmek uygun değildir, dedi.

(Ve sırf Sünnet'e ittiba için tüm tehlikeleri göze alarak üç gün sonra İbrahim el-Hânî'nin evinden ayrıldı.)

İmam Ahmed *(rahimehullah)*, Sünnet'e böylesine ittiba ettiği içindir ki, Allah vefatından sonra bile ona ikramlarda bulunmaya devam etmiştir.

İbnu'l-Cevzî *(rahimehullah)* anlatır:

"554 yılında Bağdat'ı sel almıştı. Bütün kitaplarım suya ğark oldu. Bunlar içerisinden sadece, bizzat İmam Ahmed'in kendi el yazması olan iki sayfanın bulunduğu bir cilt sağlam kaldı."[34]

---

[34] Hibbî Yâ Riyha'l-İman, sf: 210.

Âlimlerimiz, bunu İmam Ahmed'in faziletinden ötürü Allah'ın ona bir ikramı olduğu şeklinde değerlendirmişlerdir.

Eğer biz de bol ve dar, kolay ve zor her ânımızda Sünnet'e ittiba etmeye gayret etsek, Allah bizim de şanımızı yüceltir, belki bizden sonraki nesillere bizim de ismimizi baki kılar.

Allah İmam'a ve onun gibi olmaya çalışan Salih kullara rahmet etsin.

SAHABENİN ŞEHİDLERİYLE YARIŞMAK İSTER MİSİN?

Allah bizi 21. yüzyılda yarattı. Belki sahabeyi göremedik, onlar gibi olamadık; ama onlar gibi olmaktan, hatta onlarla yarışmaktan mahrum değiliz elhamdulillah. Bu da Allah'ın bizlere ikramındandır.

Peki nasıl?

Şimdi, Efendimiz *(aleyhisselam)*'ın şu sözüne bir kulak ver:

إن من ورائكم زمان صبر للمتمسك فيه أجر خمسين شهيدا منكم

"*Şüphesiz sizin ardınızda sabır zamanı (dini ancak zorlukla yaşayabileceğiniz sıkıntı günleri) vardır. O günde dinine sımsıkı bağlanan kimseye sizden 50 şehidin ecri vardır.*"[35]

Evet, yanlış okumadınız! Tam elli şehid ecri! Hem de bizden değil, sahabeden elli şehid!

Acaba Bu Mükâfat Kimin İçin?

Bu mükâfat; dinin hükümlerini icra ederken aşırı zorluk çekilen günlerde tüm zorluklara rağmen yine de dinini yaşamaktan vazgeçmeyen, dinine bağlı kalan, her şeyini kaybetse de Rabbi'nin rızasını kaybetmemek için gözünü kırpmadan elinden geleni yapmaya çalışan kimseler için…

Sence şu günler, Efendimiz'in işaret ettiği "*sabır günlerinden*" değil mi?

- Şirk neredeyse her amele bulaşmış. Hemen her müessesede bulmak çok kolay! İçine düşmemek, bulaşmamak neredeyse mümkün olmayacak bir hale gelmiş.
- Faizsiz neredeyse ticaret dönmüyor.
- Sokaklarımız "gül gibi açılmış" kızlardan geçilmiyor.

---

[35] Sahîhu'l-Câmii's-Sağîr, 2234.

◆ Gençlerimiz için zina kolaylaşmış, evlenmek ise imkânsız vaziyette!

◆ Fısk-ı fücur ayyuka çıkmış.

◆ İçki su gibi içilir hale gelmiş.

◆ Kumar artık günün her anında hem de devlet eli ile oynatılıyor.

İşte tüm bunlar ve daha sayamadıklarımız karşısında sabrı gerektiren şeylerden değil mi?

İşte bütün bu zorluklara rağmen bir kul "*Ben yine de Rabbimi razı etmeliyim*" derse, işte ona Efendimiz'in bildirdiğine göre sahabenin şehidlerinden elli tanesinin ecri verilecektir.

Birilerinin buna itiraz ettiğini duyar gibiyim?

Onlara da şu ayeti hatırlatmak isterim:

إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

"Ancak sabredenlere ecirleri hesapsız verilecektir."[36]

Rabbim! Sen de şahidsin ki biz Senin pak şeriatını yaşarken kâfirlerin ifsadından dolayı oldukça zorlanmakta; şirke, küfre ve harama düşmemek için bir hayli sıkıntı çekmekteyiz. Sen bu sıkıntılarımızı, bu hadiste anlatılan mükâfatla ödüllendir. (Âmin ya Rabbe'l-âlemîn)

---

36 39/Zümer, 10.

SAHABE RASÛLULLAH'A SORGUSUZCA İTAAT ETMİŞTİ
--Sahabeden İki Müthiş Örnek--

Allah Rasûlü *(sallallâhu aleyhi ve sellem)* bir cuma günü mescidde minberin üstüne çıktı. Ve insanlara:

—*Oturun*, dedi.

Mescidin dışında, mescide doğru gelmekte olan Abdullah b. Mesud *(radıyallahu anh)* bu emri duyunca hemen mescidin kapısının olduğu yere oturuverdi.

Allah Rasûlü onun bu tutumunu görünce:

—*Sen gel ey Abdullah*, diyerek onu içeri çağırdı.[37]

Bu olayın bir benzerini Abdullah b. Revaha *(radıyallahu anh)* da yaşamıştır. O da bir gün mescide geldiğinde Allah Rasûlü *(sallallâhu aleyhi ve sellem)* hutbede insanlara "*oturun*" buyurmuştu. Bu emri duyan Abdullah b. Revaha hemen emre imtisal etti ve olduğu yere oturup kaldı. Rasûlullah *(sallallâhu aleyhi ve sellem)* hutbesini bitirince İbn-i Revaha'nın yaptığı kendisine haber verildi. Bunun üzerine:

زَادَكَ اللهُ حِرْصًا عَلَى طَوَاعِيَةِ اللهِ تَعَالَى وَطَوَاعِيَةِ رَسُولِهِ

"*Allah, senin Allah ve Rasûlüne itaatteki hırsını artırısn*" buyurdu.[38]

Acaba Allah ve Rasûlünün emirleri karşısında biz de sahabe nesli gibi "sorgusuzca" itaat edebiliyor muyuz?

---

[37] Ebu Davud rivayet etmiştir. Bkz: 1091.
[38] İmam Beyhakî sahih bir senedle rivayet etmiştir.

KALPLER KATILAŞTI

Ebu Bekir *(radıyallahu anh)*'ın hilafeti döneminde Medine'ye Yemen'den bazı insanlar gelmişti. Bunlar, sahabeden Kur'ân dinleyince gözlerinden yaşlar boşandı. Hep birden ağladılar. Bu durumu gören Ebu Bekir *(radıyallahu anh)* şöyle dedi:

"Bizler de böyle idik… Ama şimdi kalpler katılaştı."[39]

Bu rivayetten anlaşıldığı üzere, olayları gözü ile değil de kalbi ile değerlendiren Ebu Bekir *(radıyallahu anh)*, göz kuruluğunu kalp katılına bağlamış, insanın ağlayamamasının kalbinin kasvetinden kaynaklandığını söylemiştir.

Eğer böyle bir sözü Ebu Bekir *(radıyallahu anh)* gibi ümmetin en kaliteli Müslümanı söylüyorsa, bizim gibilerin ne demesi gerektiğini, kalplerimizin durumunun ne halde olduğunu varın, siz düşünün.

Ya Rabb! Ebu Bekir Kur'ân okunduğunda ağlayamamasını kabinin katılığına bağlıyor; acaba biz ne yapalım? Kur'ân gece-gündüz üzerimize okunduğu halde bir damla bile gözümüzden yaş gelmiyor; biz ne edelim?

Rabbim! Sen bize merhamet et de, katılaşan şu kalplerimizi Kitabın ile yumuşat. (Allahumme âmîn)

---

[39] Hayatu's-Sahabe, 3/173.

SÖZÜN GÜZELİNİ Mİ, YOKSA EN GÜZELİNİ Mİ SÖYLEMELİYİZ?

Rabbimiz Bakara Sûresi'nde İsrailoğulları'na bir takım nasihatlerde bulunmaktadır. Bu nasihatleri, Ümmet-i Muhammed'e de uygun gördüğü için Kitabı'nda öğüt bağlamında zikretmiş, onlarla amel edilmesini istemiştir. İsrailoğulları'na yapılan, onlar üzerinden de biz mü'minlere emredilen bu nasihatlerden bir tanesi şu mükemmel cümledir:

وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْناً

"İnsanlara güzel söz söyleyin..."[40]

Fayda babından burada birkaç hususa dikkat çekmek istiyoruz:

❶ Ayette Rabbimiz "*mü'minlere güzel söz söyleyin*" dememiş de, "لِلنَّاسِ / *İnsanlara güzel söz söyleyin…*" buyurmuş.

Bu bize neyi gösteriyor?

Demek ki mü'miniyle kâfiriyle, inananıyla inanmayanıyla, iyisiyle kötüsüyle her insana, insan olmasından ötürü güzel söz söylemeli, güzel bir üslupla söylemeliyiz. Bu konuda herhangi bir ayırım yapmamalıyız. Firavun'a bile güzel söz ve güzel üslupla nasihat edilmesini isteyen bir din, küfürde Firavun'dan daha düşük seviyede olan insanlara hiç kaba söz söylenmesine rıza gösterir mi?

❷ Âyet insanlara güzel söz söylememizi emir buyurmaktadır. Bu ise:

a) Onlara iyi ve güzel şeyleri anlatmamızı içine alır ki, tevhid, güzel ahlâk, ibadetler ve İslam'ın diğer hakikatleri

---

[40] 2/Bakara, 83.

bu kapsama dâhildir. Buna göre insanlara güzeli; yani tevhidi, imanı, ahlâkı ve Allah'ın razı olacağı her türlü inanç, söz ve ameli anlatmamız gerekir.

b) Onlara güzel olan ifadeleri kullanmamızı içine alır ki, bu da konuşmalarımızda güzel kalıplar seçmemizi gerekli kılar. Buna göre insanlarla konuşurken kaba-saba, müstehçen bir eda ile değil, edepli ve nazik bir üslupla konuşmamız gerekmektedir.

Son olarak şu önemli bilginin de altını çizerek nasihatimizi süsleyelim: Ümmet-i Muhammed, tüm ümmetler arasında en değerli ve güzel vasıflara en çok sahip olması gereken ümmettir. Allah *(subhânehu ve teâlâ)*, İsrailoğulları'na insanlarla konuşurken nasıl bir üslup takınacaklarını: **"İnsanlara güzel söz söyleyin"** buyurarak ifade etmişken, Ümmet-i Muhammed'e: **"Kullarıma söyle sözün en güzelini söylesinler"**[41] buyurarak ifade etmiştir.

Bu ne anlama gelmektedir?

Bu şu anlama gelmektedir: Ey mü'minler! Siz Ümmet-i Muhammedsiniz. İnsanlar güzele layık iken, siz en güzele layıksınız. İnsanlardan "güzel ameller" yapmaları beklenirken, sizden "en güzeli" yapmanız beklenir. İnsanlar her hükmün "iyisini" yaparken, siz "en iyisini" yapmalısınız. İşte bu nedenle insanlara söz söylerken güzel değil, en güzel üslupla konuşun; güzeli değil, en güzeli söyleyin...

Evet, bu bize bunu ifade etmektedir.

Şu halde, iman edeni veya etmeyeniyle kim bizim sözümüze muhatapsa ona güzelce söylemeyi bilmeliyiz.

Bir sözü "güzel" ve "en güzel" söyleme arasında muhayyer olduğumuzda, en iyisini seçmeyi bilmeliyiz. Örneğin:

---

41 17/İsra, 53.

Bir şey isteyeceğimizde "ver!" demek yerine, "verir misin?" demeyi; "Bak!" demek yerine, "bakar mısın?" demeyi tercih etmeliyiz. Veya "al!" demek yerine, "alır mısın?" demeyi bilmeliyiz.

İşte bunu yaparsak, şeytanın oyununu bozar ve insanların bizi daha iyi anlamalarını sağlarız. O zaman onlara etki bırakmamız ise daha kolay olur.

Rabbim, her daim sözün en güzelini söyleyebilmeyi bize kolay kılsın.

KALBİNİ AÇ BIRAKMA!

İbn Kayyım *(rahimehullah)*'ın naklettiğine göre, hikmet ehli birisi etrafındakilere şöyle sormuş:

—Hasta kimse yiyecekten, içecekten ve ilaçtan mahrum bırakıldığında ölmez mi?

Onlar:

—Evet, tabiî ki ölür, dermişler.

Bunun üzerine o zat şöyle demiş:

—İşte kalp de böyledir. İlim ve hikmet ondan birkaç gün mahrum bırakılsa, o hemen ölüverir!

İbn Kayyım *(rahimehullah)* bu nakli aktardıktan sonra şöyle der:

"Hikmet ehli o zat doğru söylemiştir; zira ilim, ölmüş kalbin gıdasıdır. Ama kalp bazen öldüğünün farkında olmayabilir. Tıpkı aklı yerinden gitmiş bir sarhoşun, sarhoş iken acı hissetmediği gibi… Sarhoş o halette iken hiçbir şey hissetmez; ama ayılınca sarhoşken yaşadığı elem ve acıları hisseder."

Acaba bizim kalplerimiz de böyle mi ki?

Çünkü kalp ölü iken ölü olduğunu hissetmez, bilmez; ama ona faydalı ilim gelince, işte o zaman ölü olduğunu anlar.

Şimdi gelin, bir muhasebe yaparak kalbimizin durumunu tespit edelim. Acaba bizim kalbimizin durumu ne?

AHMAKLA DOST OLMAKTAN SAKIN!

Ali *(radıyallahu anh)*'ın oğullarına şöyle nasihat ettiği rivayet etilmiştir:

Oğlum!

◆ "*Ahmakla*" dost olmaktan sakın, çünkü sana fayda vermek isterken zararı dokunur.

◆ "*Cimriyle*" dost olmaktan sakın, ona en fazla muhtaç olduğunda yardımına koşmaz, yerinde oturur.

◆ "*Kötülük sahibiyle*" dost olma, o pek az bir menfaat karşılığında seni satar.

◆ "*Yalancıyla*" dost olmaktan sakın, çünkü yalancı seraba benzer; uzağı yakın gösterir sana, yakını uzaklaştırır senden.

YANINDA GIYBET YAPILMASINDAN HOŞLANMIYORSAN…

Ey yanında gıybet edilmesinden rahatsızlık duyan kardeşim! Eğer bu durum seni gerçekten sıkıntıya düşürüyorsa, sana iki önerim olacak:

1- Ya Said b. Cubeyr'i taklit et.

2- Ya da Muhammed İbn-i Sîrin'i…

◆ Said b. Cubeyr *(rahimehullah)*, yanında gıybet yapanlara asla müsaade etmez, onların bu günahına anında tepki vererek engel olurdu. Yani onun meclisi, kimsenin gıybetinin yapılmasına cesaret edilemeyen bir meclisti.

Bu, biraz yiğitlik isteyen bir makam…

Eğer bu makamın senin için ağır geleceğini düşünüyorsan, o zaman sana daha basit, ama yine de seni sorumluluktan kurtaracak bir tavsiyem var. O da Muhammed İbn-i Sîrin'in tavrı…

◆ Muhammed İbn-i Sîrin *(rahimehullah)*, yanındakiler birisinin gıybetini yapacak olsalar, sanki onları çatlatırcasına gıybeti yapılan şahsın hayırlarını ve bildiği güzel vasıflarını zikrederdi. İnsanlar gıybet edenlerin sözlerinin doğruluğu ile İbn-i Sîrin'in sözlerinin doğruluğu arasında kalırlar ve İbn-i Sîrin'in ilim ve takva yönündeki üstünlüğü sebebiyle gıybet edenlerin sözlerine değil, onun dediklerine inanırlardı. Bu da gıybet yapanların planlarını yok eder, o günahlarının belini kırardı.

İşte önünde iki yol!

Ya Said b. Cubeyr'in yolu ya da Muhammed İbn-i Sîrin'in…

Said'in yoluna girmeye gücün yetmezse, İbn-i Sîrin'in yoluna gir. Hangisine girersen gir, kazanan sen olacak ve selameti elde edeceksin.

Ne mutlu onların yoluna girerek dedikodu bataklığından uzak kalabilenlere!

ŞU SORULAR SİZE SORULSAYDI, ACABA NASIL CEVAP VERİRDİNİZ?

Ömer *(radıyallâhu anh)*, yolculuklarından birisinde bir kâfileyle karşılaşır. Gece vakti ve karanlık olduğu için kâfilenin adamlarını tanıyamaz. Oysa kâfilede Abdullah İbn Mesud *(radıyallâhu anh)* da vardır. Hz. Ömer hemen yanındaki askerlerden birisini onlara gönderir ve:

"Bu topluluk nereden gelir" diye seslenmesini söyler.

Kendilerine yöneltilen bu soruya Hz. Ömer'in henüz tanıyamadığı İbn Mesud cevap verir ve: "Fecc-i Amîk'den"[42] geliyoruz, der.

Bunun üzerine Hz. Ömer: "Peki, nereye gitmek istiyorsunuz?" diye sorar.

İbn Mesud: "Beyt-i Atîk'e…"[43] diye cevap verir.

Bu Kur'ânî cevapları alan Ömer *(radıyallâhu anh)*, içlerinde kesinlikle bir âlimin olduğunu anlar ve bu fırsatı kaçırmak istemediğinden hemen birkaç soru sormaya koyulur.

Yanındaki askerlere seslenir ve der ki: "Gidin, sorun bakalım Kur'ân'ın en büyük âyeti hangisidir?"

Askerler giderler ve soruyu sorarlar.

İbn-i Mesud: **"Allah, kendisinden başka (hak) ilah olmayan, kendisini uyuklama ve uyku tutmayan, diri, her an yarattıklarını gözetip durandır…"** (2/Bakara, 255) ayetidir, diye cevap verir.

Ömer: "Peki, Kur'ân'ın en çok hüküm taşıyan âyeti hangisidir, diye seslenin bakalım" der.

Askerler seslenirler.

---

42 "Derin vadi" anlamında Kur'ânî, latîf bir söz.
43 Kâbe'nin Kur'ân'da zikredilen diğer bir adı.

İbn Mesud: **"Şüphesiz ki Allah adaleti, iyiliği, akrabaya vermeyi emreder; hayâsızlığı, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt verir."** (16/Nahl, 90) ayeti ile cevap verir.

Bu sefer Hz. Ömer: "Kur'ân'ın en özlü âyeti hangisidir?" diye sordurur.

İbn Mesud: **"Kim zerre kadar iyilik yapmışsa onu görür. Kim de zerre ka¬dar kötülük yapmışsa onu görür."** (99/Zilzâl, 7-8) ayetini okur.

Hz. Ömer: "Kur'ân'ın en korkutucu âyeti hangisidir?" diye tekrar sordurur.

İbn Mesud şöyle cevap verir: **"İş, ne sizin kuruntunuza, ne de kitap ehlinin kuruntusuna göredir. Kim kötü bir iş yaparsa, onunla cezalandırılır. O, kendisine Allah'tan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı bulabilir.** (4/Nisa, 123)

Ömer *(radıyallâhu anh)* yanındakilere: "Onlara bir de Kur'ân'ın en çok ümit veren âyeti hangisidir?" diye sorun bakalım der.

Sorarlar…

İbn-i Mesud şöyle cevap verir: **"De ki: Ey kendilerine kötülük edip aşırı giden kullar! Allah'ın rahmetinden umudunuzu kesmeyin. Doğrusu Allah günahların hepsini bağışlar. Çünkü o, bağışlayandır, merhametlidir.** (39/Zümer, 53)

Ömer *(radıyallâhu anh)*, tüm bu müthiş cevapları ancak İbn Mesud gibi bir âlimin verebileceğini tahmin eder ve der ki: "Onlara sorun bakalım, aranızda Abdullah İbn Mesud mu var?"

Karşıdakiler cevap verir: "Evet, başka kim olabilir ki?"

Bu harika diyalog, ashabın Kur'ân'a ne kadar vakıf olduklarını, kendi aralarında Kur'ân'ı ayet ayet nasıl kodlaya-

rak tedris ettiklerini ve Kur'ân'ı nasıl gündemde tuttuklarını yansıtması bakımından oldukça anlamlıdır.

Onlar Kur'ân'la yürüyor, Kur'ân'la oturuyor, Kur'ân'la kalkıyor; hayata ve olaylara hep Kur'ân'la bakıyorlardı.

Gelin, biz de bir güzellik yapalım ve karşılaştığımız mü'minlere yukarıdaki beş soruyu soralım. Cevabı olan ayetleri önce kendimiz öğrenelim, sonra da sorduğumuz kardeşlerimizin merakını uyandırarak onların öğrenmesini sağlayalım. Böylelikle bu ayetleri mü'minler arasında gündemleştirip yaygınlaştırmış oluruz.

Ne dersiniz?

BİR KİMSENİN EVİNE, GELİŞİMİZE SEVİNDİĞİNİ ANLAMADIKÇA GİRMEMELİYİZ

Rabbimiz Nûr Sûresi 27. âyette şöyle buyurur:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

"Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere, sizin gelişine sevindiklerini hissedene kadar ve ev sahiplerine selâm vermedikçe girmeyin! Bu davranış sizin için daha hayırlıdır. Düşünüp anlayasınız diye size böyle öğüt veriliyor."

Âyette yer alan ve "*sizin gelişine sevindiklerini hissedene kadar*" şeklinde çevirdiğimiz "حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا" ifadesi gerçekten de üzerinde durulması gereken çok önemli bir kayıttır.

Bu âyet-i kerîme birçok mealde "*sahiplerinden izin almadan başka evlere girmeyin*" diye tercüme ediliyor. Bu, biraz kısır bir tercümedir. Çünkü ayette yer alan "تَسْتَأْنِسُوا" ibaresi Arapça'da "*sevgi, yakınlık, ünsiyet, memnuniyet*" gibi anlamlara gelir. Bu da bize göstermektedir ki, gittiğimiz evlerin sahipleri bizim gelişimize sevinmeden, memnuniyet duymadan, hoşnutluklarını yüzleri ile ifade etmeden asla o eve girmemeliyiz. Velev ki buyur edilsek bile...

Bazen bir kimseyi ziyarete gidiyorsunuz, ama adamın mimikleri, tavırları, ses tonu sizin gelişinizden hoşlanmadığını ifade ediyor. Buna rağmen sizi içeriye buyur ediyor. Burada bir Müslüman bu ayeti düşünmeli ve böylesi bir pozisyonda asla içeriye girmemelidir.

Tekrar ediyorum: Bir eve ancak gittiğimiz evin sahibinin bizim gelişimize son derece sevindiğini, memnuniyet duyduğunu ve gerçekten bundan rahatsızlık hissetmediğini tam olarak kestirdiğimiz zaman girmeliyiz. Aksi halde zora-

ki bir ziyaret gerçekleştirmiş oluruz ki, bunda ziyaretin bereketi ortadan kalkar.

Unutmamak gerekir ki,

ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ

“Bu davranış sizin için daha hayırlıdır.”

ŞEYTANIN BU YÖNÜNÜ BİLİYOR MUYDUNUZ?

Enfal Sûresi 48. âyette anlatıldığına göre şeytan, hakkı gördüğünde Allah'tan korktuğunu ve müşriklerden berî olduğunu ifade etmiştir.

Rabbimiz bunu şu şekilde beyan buyurur:

"Hani şeytan onlara yaptıklarını güzel göstermiş ve 'Bugün insanlardan size galip gelecek kimse yoktur, şüphesiz ben de sizin yardımcınızım' demişti. Fakat iki ordu birbirini görünce ardına döndü ve 'Ben sizden beriyim, ben sizin göremediklerinizi (melekleri) **görüyorum, ben Allah'tan korkarım; Allah'ın azabı şiddetlidir' demişti."**

Evet, yanlış okumadınız!

Şeytan, Bedir'de Allah'ın Müslümanların yanında olduğu gerçeğini görünce çark etmiş ve –istemese de– hakkı dile getirerek müşriklerden beri olduğunu ifade etmişti.

Ama günümüzde zihnen şeytanlaşmış sözüm ona Müslümanlar (!) hakkı gördükleri halde hâlâ şirkten ve şirk ehlinden beri olamıyor ve üç kuruşluk menfaatleri uğruna onların peşinden gitmeye devam ediyorlar.

Âh, âh!

"Keşke onlar da şeytan kadar olsalardı" diyesi geliyor insanın!

"*PAZARLIK SÜNNETTİR"* DEYİP PİYASAYI ALT-ÜST EDENLERE...

--Alış-Verişte Dikkat Edilmesi Gereken Müthiş Bir Prensip--

Enmâr oğullanın anası (Ümmü Benî Enmâr) Kayle *(radıyallâhu anhâ)*'dan rivâyet edildiğine göre o şöyle demiştir: Rasûlullah *(aleyhisselâm)*'ın umrelerinden birisinde Merve'nin yanında O'nun huzuruna çıktım ve:

—Yâ Rasûlallah! Ben alım satım yapan bir kadınım. Bir şey satın almak istediğim zaman, arzuladığım fiyattan düşük bir fiyat teklif ederim. Sonra arzuladığım fiyata varıncaya kadar azar azar artırırım. Bir malı satmak istediğim zaman da, arzuladığım fiyattan fazla bir fiyat teklif ederim. Sonra arzuladığım fiyata varıncaya kadar (tedrîcen) fiyatını indiririm, (böyle yapmam uygun mudur?) dedim.

Bunun üzerine Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*:

— *(Öyle) yapma yâ Kayle! Sen bir şeyi satın almak istediğin zaman, (düşük fiyat değil) arzuladığın fiyatı teklif et. Sana verilsin veya verilmesin,* dedi.

Sonra şöyle buyurdu:

"Bir malı satmak istediğin zaman versen de vermesen de (yüksek fiyat değil) satmak istediğin fiyatı söyle."[44]

---

[44] İbn-i Mâce rivayet etmiştir. Bkz: Ticârât, 29, Hadis. No: 2204.

HER ORTAM VE DURUMDA ALLAH'TAN SAKINARAK HAREKET ETMELİSİN

İnsanın takvası bazen kalpten kaynaklanır, bazen de ortam ve çevreden…

◆ Kalpten kaynaklanan takva insana her ortamda Allah'ın emirlerine riayet etmeyi ve şartlar ne olursa olsun Allah'ın buyruklarını gözetmeyi gerekli kılar. Bu insan dünyanın en sıkıntılı bölgelerine bile gitse veya dünyada tek başına bile kalsa, asla Rabbi'nin emirlerine muhalefet etmez. Her yerde Allah'ın buyruklarına âmade olur. İşte peygamberlerin, onların ihlâslı tâbilerinin ve o yolun yolcusu olan tüm sâlih kulların takvası bu türden bir takvadır. İnsana dünya ve ahirette fayda sağlayacak asıl takva, işte bu takvadır. Bu takva insana mutlaka cenneti kazandırır. Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurur:

"Rabbiniz'den korkup-sakının/takvalı olun, beş vakit namazınızı kılın, Ramazan orucunu tutun, mallarınızın zekâtını verin, (Allah'ın emirlerine uygun idare eden) yöneticilerinize itaat edin, Rabbinizin cennetine girersiniz."[45]

◆ İnsanın takvası bazen de kalpten değil; ortamdan, çevreden ve içerisinde bulunulan mekândan kaynaklanır. Bu tür bir takva insana sadece bulunduğu ortamda ve o an için fayda verir. Ortam değiştiği anda zorunlu olarak o kişi de değişir ve üzerinde bulunduğu sâlih ameli terk eder. Böylesi takvaya sahip olanlar, ortamları iyi olduğunda Allah'ın emirlerine riayet eder, ortamları değişip nefisleriyle baş başa kaldıklarında hemen Allah'ın emirlerini terk ederler. Takvaları geçicidir. Veya bazı âlimlerin ifadesiyle söyleyecek olursak; takvaları "soğuk bir takva"dır. Bu tür insan-

---

[45] Tirmizî rivayet etmiştir.

lara Allah'ın şu ayetini aktararak, sadece belirli ortamlarda değil, her yer ve her mekânda Rabb'lerinden korkmaları gerektiğini hatırlatmak isteriz. Rabbimiz şöyle buyurur:

"Ey iman edenler Allah'tan hakkı ile korkup sakının/hakkı ile müttaki olun ve siz ancak Müslümanlar olarak can verin."[46]

Bu ayete göre bir Müslüman her yerde ve her zamanda Rabbinden sakınmalı, hiçbir yerde O'na karşı gelmeye kalkışmamalıdır. Eğer böyle yaparsa bu ona inşâallah Müslüman olarak can verme olasılığı sağlayacak ve Allah'ın huzuruna Allah'a teslim olarak çıkan bir kul olmayı kolaylaştıracaktır.

Yine bu tür insanlara Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şu hadisini de hatırlatmak gerekir:

"Nerede olursan ol, Allah'tan korkup-sakın/takvalı ol. Kötülüğün hemen ardına onu silip yok edecek bir iyilik yap ve insanlara güzel ahlak ile muamele et."[47]

Bu nedenle, belirli bir ortamda, belirli yerlerde değil, her ortamda Allah'tan korkmalı, her zaman O'nun emirlerine râm olmalı ve bunu kendimize temel hedef edinmeliyiz.

Bu bağlamda Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'den nakledilen mezkûr hadis, bizim temel düsturumuz olmalı, her zaman onu kulaklarımıza küpe yaparak hatırlamalıyız:

"Nerede olursan ol Allah'tan korkup-sakın/takvalı ol…"

Ortamlara bağlı olarak belirli amelleri yapıp, ortamlardan uzaklaşınca amellerini terk eden kimseler, kalbî hastalıkların tabipleri olan İslam davetçileri tarafından hemen karantina altına alınarak tedavi edilmelidirler. Aksi hâlde

---

[46] 3/Âl-i İmran, 102.
[47] Tirmizî rivayet etmiştir.

bu insanlar zaman içerisinde şirke karşı gösterdikleri takvayı da kaybederek –Allah muhafaza– imanlarından bile olabilirler. Böylesi bir pozisyona düşmemeleri için anında kendilerine müdahale edilmesi gerekmektedir.

MEZARLIKLAR SİZE NE ANLATIYOR?

Evimden otobüsle çarşıya giderken tam üç büyük mezarlığın önünden geçiyorum. İnsanları gözlemliyorum da "*acaba bu mezarda yatanlar kimin aklına geliyor?*" diye merak ediyorum.

Ama zannımca kimse bunu düşünmüyor. Zira telefonlarına bakmaktan bu mezarları fark etmeye fırsat bulamıyorlar!

KARDEŞLİĞİMİZİ, TARTIŞMAYA AÇIK MESELELERE KURBAN ETMEYELİM

Son günlerde kardeşler arasında nefret rüzgârları esiyor… Falan, filanın hakkında; filan da falancanın hakkında ileri-geri konuşarak Allah'ın en büyük nimetlerinden olan "*kardeşlik nimeti*"nin dibine kezzap suyu döküyor. Oysa ihtilafa mahal olan meselelerde farklı düşünmekten dolayı birbirimize karşı müsamahakâr olmayı bilmeliyiz.

Bu konuda Şeyhu'l-İslâm İbn Teymiyye'nin bir sözü var ki, gerçekten de sadra şifa! Onun bu mükemmel sözünü naklederek kardeşlerimize bir nasihatte bulunmak istiyoruz. Farklı görüşlere sahip olunduğu için kardeşliğimizin zedelendiği, sevgimizin köreldiği ve kalplerimizin birbirine buğzetmeye başladığı şu kara günlerde âhhh Şeyhu'l-İslâm'ın şu anlamlı sözünü hakkıyla bir idrak edebilseydik!

O, "*Beyânu'd-Delîl Alâ Butlâni't-Tahlîl*" adlı eserinde der ki:

انَّ الرَّجُلَ الْجَلِيلَ الَّذي لَهُ فِي الْإِسْلَامِ قَدَمٌ صَالِحٌ وَآثَارٌ حَسَنَةٌ ، وَهُوَ مِنْ الْإِسْلَامِ وَأَهْلِه بِمَكَانَة عُلْيَا قَدْ تَكُونُ مِنْهُ الْهَفْوَةُ وَالزَّلَّةُ هُوَ فِيهَا مَعْذُورٌ ، بَلْ مَأْجُورٌ لَا يَجُوزُ أَنْ يُتَّبَعَ فِيهَا مَعَ بَقَاءِ مَكَانَتِه وَمَنْزِلَتِه فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ

"İslam'da iyi bir konumu ve güzel hizmetleri bulunan ve hem İslam nazarında, hem de Müslümanlar katında üstün bir makamı olan değerli bir zattan, bazen bir yanlışlık ve hata sadır olabilir. (Böylesi bir durumda) o, bu hatasında mazur sayılır. Hatta belki sevap bile kazanabilir. Ama o hatasında kendisine tabi olmak caiz değildir. (Buna rağmen) onun konumu ve değeri mü'minlerin gönüllerinde aynı şekilde devam etmelidir."[48]

---

[48] Bkz: sf. 111.

Kardeşlerimiz hakkında konuşurken Allah için dikkatli olalım ve özellikle İslam için çabalayıp hizmet verenleri tenkit ederken bin düşünüp, bir söyleyelim. Hatta söylememiz zarurî değilse hiç söylemeyelim. Çünkü dinimize hizmet eden, İslam için çabalayan, akidemizin yayılmasında emeği olan hak ehli bir Müslümanı tenkit etmek, vallahi büyük bir sorumluluk ve hesabı zor verilecek ağır bir mesuliyettir.

Allah Teâlâ'dan, her konuda olduğu gibi bu konuda da bizlere "sorumlu" davranmayı nasip etmesini niyaz ederim. (Allahumme âmin)

BİR KISSA, BİR HİSSE

Vaktiyle bir bilge hoca, yıllarca yanında yetiştirdiği öğrencisinin seviyesini öğrenmek ister. Onun eline çok parlak ve gizemli görüntüye sahip iri bir nesne verip:

"Oğlum, der. Bunu al, önüne gelen esnafa göster, kaç para verdiklerini sor, en sonra da kuyumcuya göster. Hiç kimseye satmadan sadece fiyatlarını ve ne dediklerini öğren, gel bana bildir."

Öğrenci elindeki ile çevresindeki esnafı gezmeye başlar. İlk önce bir bakkal dükkânına girer ve:

—Şunu kaça alırsınız, diye sorar.

Bakkal parlak bir boncuğa benzettiği nesneyi eline alır; evirir çevirir; sonra:

—Buna bir tek lira veririm. Bizim çocuk oynasın, der.

İkinci olarak bir manifaturacıya gider. O da parlak bir taşa benzettiği nesneye ancak bir beş lira vermeye razı olur.

Üçüncü defa bir semerciye gider: Semerci nesneye şöyle bir bakar:

— Bu, der, benim semerlere iyi süs olur. Bundan "kaş" dediğimiz süslerden yaparım. Buna bir on lira veririm.

En son olarak bir kuyumcuya gider. Kuyumcu öğrencinin elindekini görünce yerinden fırlar.

—Bu kadar değerli bir pırlantayı, mücevheri nereden buldun?" diye hayretle bağırır ve hemen ilâve eder. "Buna kaç lira istiyorsun?"

Öğrenci sorar:

—Siz ne veriyorsunuz?

—Ne istiyorsan veririm.

Öğrenci:

—Hayır, veremem, diye taşı almak için uzanınca kuyumcu yalvarmaya başlar:

—Ne olur bunu bana satın. Dükkânımı, evimi, hatta arsalarımı vereyim.

Öğrenci emanet olduğunu, satmaya yetkili olmadığını, ancak fiyat öğrenmesini istediklerini anlatıncaya kadar bir hayli dil döker.

Mücevheri alıp kuyumcudan çıkan öğrencinin kafası karma karışıktır. Böylesi karışık düşünceler içinde geriye dönmeye başlar. Bir tarafta elindeki nesneye yüzünü buruşturarak 1 lira verip onu oyuncak olarak görenler, diğer tarafta da mücevher diye isimlendirip buna sahip olmak için her şeyini vermeye hazır olan ve hatta yalvaran kişiler…

Bilge hocasının yanına dönen öğrenci, büyük bir şaşkınlık içinde başından geçen macerasını anlatır.

Bilge sorar:

—Bu karşılaştığın durumları izah edebilir misin?

Öğrenci:

—Çok şaşkınım efendim, ne diyeceğimi bilemiyorum, kafam karmakarışık, diye cevap verir.

Bilge hoca çok kısa cevap verir:

—Bir şeyin kıymetini ancak onun değerini bileni anlar ve onun değeri bilenin yanında kıymetlidir.

Her insanın hayatında varlığını ve değerini bilen, hisseden, fark eden kuyumcular mutlaka vardır.

Mesele kuyumcuyu bulmaktadır…

BİD'AT SEVDALILARINA İTHAF OLUNUR!

Sufyan b. Uyeyne *(rahimehullah)*, bir gün yanındakilere:

—Yeryüzünde ne kadar bidat sahibi insan varsa, mutlaka kendisini çepeçevre kuşatan bir zilletle karşılaşır, dedi sonra da:

"Hem de bu hüküm Allah'ın Kitabında geçmektedir" buyurdu.

Yanında bulunanlar:

—Acaba bu hüküm Allah'ın Kitabı'nın neresindedir, diye sordular.

Sufyan:

—Allah'ın şu buyruğunu işitmediniz mi?

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

"Buzağıyı ilâh edinenlere mutlaka (âhirette) **Rablerinden bir gazab, dünya hayatında ise bir zillet erişecektir."**[49]

Arkadaşları:

—Ey Muhammed'in babası! Bu hüküm, buzağıyı ilâh edinenler için geçerlidir. (Bidat ehliyle ne alakası var?) dediler.

Bunun üzerine Sufyan *(rahimehullah)*:

—Hayır, öyle değil! İsterseniz ayetin devamını da okuyun:

وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ

"İşte biz iftira edenleri de böyle cezalandırırız."[50]

---

[49] 7/A'raf, 152.
[50] 7/A'raf, 152.

İşte bu hüküm, Kıyamet Gününe kadar (dine) iftira eden ve bidat çıkaran herkes için geçerlidir, dedi.[51]

---

51 Hilyetu'l-Evliyâ, 7/280.

GECE NAMAZINA KALKMAK İÇİN HAYIRLI BİR ARKADAŞ EDİN

Şu teknoloji çağında bir insanın, arkadaşları ile anlaşıp birbirlerini gece namazına kaldırması kadar kolay olan ne vardır ki?

Teknolojinin olmadığı dönemde bile insanlar sevdiği arkadaşlarını gece namaza kaldırırlar ve bu şekilde hayırları beraberce yapma gayreti gösterirlerdi.

İşte, Peygamberimiz zamanından bir örnek: Ali *(radıyallahu anh)* anlatır:

Bir gece Rasûlullah *(sallallâhu aleyhi ve sellem)*, benim ve kızı Fatıma'nın yanına gelerek kapımızı çaldı ve:

—*(Siz hâlâ) namaz kılmıyor musunuz*, dedi.

Bunun üzerine ben:

—Ey Allah'ın Rasulü! Canlarımız Allah'ın elindedir; bizi uyandırmayı dileseydi uyandırırdı, dedim.

Bunu söyleyince Rasûlullah *(sallallâhu aleyhi ve sellem)* hemen döndü ve bana bir şey demedi. Daha sonra arkasını çevirip giderken dizine vurarak şöyle dediğini duydum:

"İnsanoğlu ne kadar da tartışmacıdır!"[52]

İmam Taberî'nin bu hadise düşmüş olduğu not gerçekten de okunmaya değerdir:

"Rasûlullah (sallallâhu aleyhi ve sellem)'in gece kılınan namazın ne kadar büyük bir şey olduğuna dair bilgisi olmasaydı, asla Allah'ın, mahlûkatı için dinlenme vakti kıldığı bir anda gelip kızını ve amcazâdesini rahatsız etmezdi. Fakat O, Allah Teâlâ'nın **"Ehline namazı emret."**[53] *âyetine binaen kızının ve*

---

52 18/Kehf, 54. Hadisi, Buharî ve Müslim rivayet etmiştir.

53 20/Tâhâ, 131.

amcazâdesinin bu değerli işi, gevşekliğe ve gaflete tercih etmelerini istedi."[54]

Şu halde, teknolojinin de nimetlerinden yararlanarak bizleri gece namazına uyandıracak sâlih bir arkadaş edinebilir ve bu sûretle kolaylıkla gece kıyamına kalkabiliriz. Hem bununla hayırlarda yardımlaşmış da oluruz.

Buna rağmen eğer derseniz ki: "Ama hocam…"

Deriz ki: "İnsanoğlu ne kadar da tartışmacıdır!"[55]

---

[54] Bkz: Fethu'l-Bârî, 3/15.
[55] 18/Kehf, 54.

MİZANA KONULMAYACAK ÜÇ ŞEY

Üç amel vardır ki, bunlar Kıyamet günü teraziye konulmayacak, yani tartılmayacak; onların mükâfatını bizzat Allah verecektir. Bu ameller şunlardır:

❶ İnsanları Affetmek.

Rabbimiz şöyle buyurur:

فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللهِ

"Kim affeder ve arayı düzeltirse, artık onun mükâfatı Allah'a aittir. "[56]

❷ Sabır.

Rabbimiz şöyle buyurur:

إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ حِسَابٍ

"Ancak sabredenlere mükâfatları elbette hesapsız olarak verilir."[57]

❸ Oruç.

Rasûlullah *(sallallâhu aleyhi ve sellem)*, Rabbimiz'in şöyle buyurduğunu bildirmiştir:

"Âdemoğlunun bütün ameli kendisi içindir. Ancak oruç böyle değildir. Oruç benim içindir; onun mükâfatını ancak ben vereceğim"[58]

---

[56] 42/Şurâ, 40.
[57] 39/Zümer, 10.
[58] Buharî rivayet etmiştir.

ÂH ĞUTA, ÂH!
SANA VEFÂ GÖSTEREMEDİK

Bundan 15 yıl önce ilim tahsili için Allah'ın lütfu keremi ile Şam'a gitmiştim. Benden önce oraya yerleşen arkadaşlarım, şu an mel'un Esed ve Rusya'nın ağır bombardımana tâbi tuttuğu "Ğuta" bölgesinde yer alan bir mahallede ev tutmuşlardı. O kadar güzel ve manevî bir mahallemiz vardı ki, Allah şahit şu an bile oranın hasretini ve özlemini kalbimin derinliklerinde hissediyorum.

Oranın insanları bambaşkaydı. O kadar iyi, o kadar fedakâr ve o kadar candandılar ki, ailemden uzak kaldığım dönemler içerisinde en az aile hasretini orada duydum diyebilirim.

Komşularımız bize o kadar yakın davranıyorlardı ki, sanki ailem içerisinde yaşıyormuşum gibi hissediyordum kendimi. Mahallemizin bakkalı bile bir baba şefkatini aratmayacak kadar yakınlık gösteriyor, her ekmek almaya gidişimizde bize nasihat etmenin yanı sıra, bir de elimize yiyecek, içecek bir şeyler tutuşturuyordu. Bunu niçin yaptığını da "*ilim talebelerine iyilik etmek boynumuzun borcu*" diyerek izah ediyordu.

Oturduğumuz binadaki komşularımız, neredeyse her gün pişirdikleri yemeklerden bize gönderiyorlardı. Biz evde on iki kişi olmamıza rağmen bazen dört veya beş adet dolma, bazen de küçük bir tasta çorba geliyordu.

On iki kişiye bu ne yeterdi ki?

Ama öyle değil!

Onlar, tüm yoksulluklarına rağmen, ancak imkânı kadarını bize verebiliyorlardı.

Hem azın veya çoğun ne önemi vardı ki? Önemli olan Allah için bir şeyler vermek değil miydi?

Onlar, az da olsa talebelere ikram ediyorlardı. Ve bunu arada bir değil, her gün yapıyor, yapmaya çalışıyorlardı.

Şimdi böylesi ikram seven insanların üzerine bombalar yağıyor, hak etmedikleri halde terorist yaftasıyla hunharca katlediliyorlar!

Evet, yanlış duymadınız; kendilerine "terorist" denilerek katlediliyorlar!

"İlim talebelerine iyilik etmek boynumuzun borcu" diyen yufka yüreklilere birileri "terorist" diyor ve ha bire onları vuruyorlar.

Ey Ğuta ehli! Vallahi size layık olamadık.

İyiliklerinize vefa gösteremedik.

Sizin hayırlarınıza misliyle karşılık veremedik.

Siz bize zor günlerimizde evinizi, barkınızı, yemek ve aşınızı açmıştınız; biz ise size hiçbir şey yap(a)mıyoruz!

Neredeyse dualarımızı bile esirger olduk.

Rabbim sizi korusun. Çocuklarınızı, eşlerinizi ve tüm aile efradınızı muhafaza etsin. Müslüman olarak can vermeyi size nasip ettiği gibi, bu hal üzere ölenlerinize de rahmetiyle muamelede bulunsun.

Bizi de affetsin... 😢

OSMANLARA NE KADAR DA MUHTACIZ!

Osman *(radıyallahu anh)*, Tebuk günü en büyük infakı yapan sahabî idi.

İbn Kayyım merhum'un tercihine göre 300 deve ve 1000 dinar para infak etmişti.

1000 dinarın ne demek biliyor musunuz?

Ortalama 4,5 kg. altın!

Bu rakam şu an itibariyle ortalama 750.000 TL'ye tekabül ediyor.[59]

Bir deveyi de 10.000 TL'den hesaplayacak olursak, 300 deve, 3 milyon lira ediyor. Bu rakam eski parayla 3 trilyon demek!

Allahu Ekber!

Gerçekten de çok büyük rakamlar.

Onun bu büyük infakları, kendisine cennet kazandırdı.

Şimdi iki rivayet naklederek onun nasıl infakta bulunduğunu anlatmaya çalışacağız:

❶ Abdurrahman b. Hubab *(radıyallahu anh)* anlatır:

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'i gördüm, Tebük ordusuna bağışta bulunmaya insanları teşvik ediyordu. Osman b. Affân ayağa kalktı ve:

—Ey Allah'ın Rasûlü! Allah yolunda üzerindeki palan ve teçhizatıyla yüz deve vermeyi üzerime alıyorum, dedi.

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* insanları orduya yardım için yine teşvikte bulundu.

Osman b. Affân tekrar kalkıp:

---

[59] 2017 yılı için verilmiş bir rakam.

—İki yüz deveyi her türlü teçhizatıyla bu orduya vermeyi taahhüt ediyorum, dedi.

Sonra Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* teşvike devam etti.

Osman tekrar kalktı ve:

—Bu orduya her türlü teçhizatıyla birlikte üç yüz deveyi vermeyi taahhüt ediyorum, dedi.

Bunun üzerine Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in şöyle diyerek minberden indiğini gördüm:

"Bu bağışından sonra Osman ne yaparsa yapsın zarar vermez. Bu harcamayı yaptıktan sonra Osman ne yaparsa yapsın zarar vermez…"[60]

❷ Abdurrahman b. Semure *(radıyallahu anh)* anlatır:

Osman *(radıyallahu anh)*, Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e geldi ve Tebük ordusuna yardım için 1000 dinar getirdi. Onları Rasûlullah'ın kucağına yaydı. Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in dinarları alt üst edip iki defa şöyle dediğine şâhid oldum:

ما ضر ابن عفان ما فعل بعد اليوم

"Osman'ın bundan sonra yapacakları kendisine zarar vermez."[61]

Diğer bir rivayette şöyle geçmektedir:

"Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* elini altınlara daldırdı. Onların şıngırtıları duyuluyordu. Ve şöyle dedi: "*Allah'ım ben Osman'dan razıyım; Sen de razı ol.*"

Allah ondan razı olsun. Onu cennetinin en güzel yerlerine koysun.

---

[60] Tirmizî rivayet etmiştir.
[61] Tirmizî rivayet etmiştir.

Bunca fedakârlığına rağmen hâlâ ona laf edenleri, lanet okuyanları, sözvenleri de ıslah etsin. Islahları yoksa helake uğratsın.

Rabbim, onun gibi olamasak da, ona benzemeyi bize nasip et.

EN SON NE ZAMAN KİTAP OKUMUŞTUNUZ?

İnternetin yaygınlaşmasından sonra artık bilinçli Müslümanlar bile neredeyse kitap okumaz hâle geldi.

Herkes işini internetten hallediyor, bilgileri onun vasıtasıyla elde ediyor, ilim tahsilini ondan yapıyor! Oysa kitabı ele almak, sayfalarının kokusunu hissetmek, çevirirken çıkan o mükemmel sesi dinlemek ve en önemlisi okurken not alıp önemli yerlerinin altını çizmek, gerektiğinde eleştirmek... Bunlar ekranlarda olmuyor.[62] Bunun için mutlaka kitap gerekiyor.

Bu nedenle kardeşlerim, mutlaka kendinize haftalık veya aylık düzenli kitap okuma programları yapın. İnternetin hızlı bilgi ulaşımına aldanarak kitap okuma alışkanlığından vazgeçmeyin. Unutmayın ki şu dünyada kitaptan daha iyi bir arkadaş yoktur. Kitap en zor anlarınızda bile en candan dostunuzdur.

Ne mutlu bu alışkanlığı yitirmemiş Müslümanlara!

---

62 Gerçi şimdi telefon ve tabletten okuduğunuz kitaplara not da alabiliyorsunuz. (!)

RASÛLULLAH'A İTTİBA ETMEYEN, ALLAH'I SEVMİŞ OLMAZ

Rabbimiz buyurur ki:

قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

“De ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyunuz ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve merhamet edicidir.” [63]

Bu ayette Rabbimiz, bir kulun *“Ben Allah’ı seviyorum”* iddiasının doğru olup-olmadığını ortaya çıkaracak temel ölçünün Rasûlü’ne ittiba etmek olduğunu beyan etmektedir. Eğer kul Allah’ı seviyorsa, muhakkak Rasûlü’ne “ittiba” etmelidir. Eğer ittiba etmiyorsa, bu, kesinlikle onun Allah’ı sevmediğini gösterir. Her ne kadar “seviyorum” dese de, bu sevgi Allah katında kabul görmeyecek kadar yalancı bir sevgidir.

Ayetin devamının bildirdiğine göre, Allah’ın bizleri sevmesinin ve günahlarımızı bağışlamasının şartı da yine Rasûl’e “ittiba”dır. Şayet Allah’ın bizleri sevmesini ve günahlarımızı bağışlamasını istiyorsak, o zaman yine zorunlu olarak Rasûl’e “ittiba” etmemiz gerekmektedir.

PEKİ, İTTİBA NEDİR?

İttiba; bir insanın attığı her adımı, yaptığı her işi, söylediği her sözü kendisinden önce onun nasıl olması gerektiğini kendisine gösteren birisine uyması, tâbi olmasıdır. Ama öyle bir tâbi oluş ki, tıpkı çölün kumlarında veya karlı bir yolda ilerlerken, daha fazla efor harcamamak ve en kolay bir şekilde hedefe ulaşmak için önceden o yolda yürüyerek

---

[63] 3/Âl-i İmrân, 31.

ardından gelenlere ayak izleriyle yol açmış birisinin ayak izine uyan bir kimsenin tâbi oluşu gibi…

İşte, Peygamberine böylesi bir ittiba ile uyan kimse, hem Allah'ı sevmiş hem de Allah tarafından sevilmiş olur.

Eğer bir insan bu tarzda ve bu şekil üzere Peygamberine itttiba etmiyor, O'nun Sünnetini yaşamıyor ve hayatını O'na benzetmeye çalışmıyorsa, o zaman "*Ben Allah'ı seviyorum*" iddiasında kesinlikle yalancıdır. O aslında Allah'ı sevmemektedir. Zira şayet sevse idi, o zaman Rasûl'e ittiba eder ve O'nun yolundan iz sürercesine gitmeye çalışırdı. Böyle yapmadığına göre, onun sevgisi beyhude bir sevgiden başka bir şey değildir.

İbn Teymiyye *(rahmetullahi aleyh)* der ki:

"Allah'ı sevdiğini iddia edip de Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e uymayan her kimse kuşkusuz yalan söylemiştir."[64]

İbn Kesir *(rahmetullahi aleyh)* de benzeri bir yorumda bulunarak şöyle der:

"*Bu ayetin hükmüne göre, Allah'ı sevdiğini iddia ettiği halde Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in yolu üzere olmayan kişi, O'nun yoluna ve getirdiği dine bütün söz ve fiilleriyle uymadıkça bu iddiasında yalancıdır.*"[65]

Abdurrahman es-Sa'di de şu tespitte bulunur:

"*Kişinin Allah'ı sevmesindeki doğruluk alâmeti, her durumda, tüm söz ve davranışlarında, dinin usûl ve furûunda, zâhiren ve bâtınen Allah'ın peygamberlerine uymaktan geçer. Kim Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e ittiba etmezse, Allah'ı seviyor değildir. Hâlbuki Allah'ı sevmek Rasûlullah'a ittiba et-*

---

64 Mecmuu'l-Fetâva, 8/360.
65 Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm, 1/477.

meyi gerektirir. Rasûlullah'a ittiba olmadığında bu, Allah'ı sevme iddiasının da olmadığını gösterir."[66]

"Ben Allah'ı seviyorum" iddiamızda doğru olduğumuzu Rabbimize ispatlamak için yatağımızdan kalktığımız andan tekrar yatağımıza dönene kadar gün içerisindeki tüm söz ve fiillerimizde Rasûlullah'a uymaya çalışalım. Unutmayalım ki bu çabamız, Allah'ın da bizi sevmesine ve bağışlamasına vesile olacaktır.

---

[66] Teysiru'l-Kerimi'r-Rahman, sf. 111. Daru İbn-i Hazm.

İMAM MÂLİK'İN HOCASI REBÎA'NIN ÇOK HOŞ BİR KISSASI

Rebîa *(rahimehullah)*'ın babası Ferrûh Ebû Abdirrahmân, Emevîler zamanında Horasan tarafına İslâm ordusu ile gazveye gitmişti. Giderken hanımının yanına otuz bin dinar bıraktı. Hanımı ise bu sırada hâmile idi.

Aradan tam yirmi yedi sene geçmişti. Nihayet Ferrûh *(rahimehullah)*, elinde mızrak olduğu halde, atının üzerinde döndü. Atından inip mızrağı ile kapıya vurdu. Mızrak kapıya sert bir şekilde inmişti. Ferrûh girmek üzereydi ki, dışarı Rebîa çıktı. Ferrûh'un kendi babası olduğunu bilmiyordu. Ona:

—Sen benim evime nasıl böyle hücum edersin, dedi.

Ferrûh, Rebîa'yı tanımıyordu.

Bu sefer, Ferrûh, Rebîa'ya:

—Burası benim evim. Asıl sen benim evime, ailemin yanına nasıl girersin, diye çıkıştı.

İki taraf iyice birbirlerine hiddetlenmişlerdi. İş öyle bir safhaya varmıştı ki, sonunda birbirlerinin üzerine atıldılar. Çünkü ortada haneye tecavüz söz konusu idi. Fakat bu manzarayı gören komşular, hemen oraya koşuştular, ikisini ayırdılar. Hâdisenin halli için Medîne-i Münevvere'nin meşhûr âlimi Mâlik bin Enes ve diğer ulemâya başvurdular. Ulemâ, hâdise mahalline geldi. Ancak, zâhire göre burada Rebîa haklı idi. Çünkü evine tecavüz edilme durumu vardı.

Bu sırada Rebîa *(rahimehullah)*:

—Valinin yanına kadar gideceğiz, yoksa bunu salıvermem, diyordu.

Ferrûh da:

—Bu benim ailemin yanına nasıl girebilir, diye şikâyetçi oluyordu.

Gürültü bir hayli çoğalmıştı. İmam Mâlik konuşmaya başlayınca herkes sustu.

— Ey yaşlı zât! Senin bu evde ne işin var? Sen başka bir yerde de kalabilirsin.

Ferrûh:

—Efendi, bu ev benim. Ben Ferrûh'um, dedi.

Bu sırada hanımı, Ferrûh'un bu sözlerini duymuştu. Derhal, üzerine elbisesini alıp, münâsip bir şekilde dışarı çıkarak:

—Bu benim zevcem Ferrûh'tur. Rebîa da, o gazaya gittikten sonra doğan oğlumdur, deyince, baba oğul hemen birbirlerine sarılıp, ağlaştılar. Ferrûh eve girip zevcesine:

— Bu benim oğlum mu, diye sorunca, o da:

— Evet, dedi.

Daha sonra Ferrûh hanımına giderken bıraktığı dinarları sordu. O da:

—Ben onları bir yere sakladım, birkaç gün sonra çıkarırım, dedi.

Namaz vakti yaklaştığı için Rebîa dışarı çıkmış ve doğruca Mescid-i Nebevî'ye giderek her gün vermekte olduğu dersine başlamıştı. Ders halkasında Mâlik bin Enes, Hasan bin Zeyd ve Medîne-i Münevvere'nin ileri gelenleri de bulunuyordu. Herkes pür dikkat onu dinliyordu. Ferrûh ise daha evde idi. Hanımı ona:

—Git de, mescidde namazını kıl gel, dedi.

Ferrûh evden çıktı. Mescid-i Nebevî'ye varıp namaz kıldıktan sonra, orada ders yapmakta olan topluluğu gördü.

Oraya gidip sessizce, kimseyi rahatsız etmeden, dikkat çekmeden bir yere oturuverdi. Dersi veren Rebîa idi. Fakat güzel bir elbise giymişti. Ferrûh onu bir anda tanıyamadı. Yaşı bir hayli ilerlemişti.

—Bu kimdir, diye sordu.

—Rebîa bin Ebî Abdurrahmân'dır, dediler.

Buna sevinen Ferrûh, kendi kendine:

—Allah'a hamd olsun. O, oğlumun derecesini yüksek eylemiş, dedi. Sonra oradan kalkıp eve gitti…

Eve gelince zevcesine:

—Oğlunu hiçbir âlimde görmediğim çok iyi bir hâlde gördüm, dedi.

Bunun üzerine zevcesi:

—Hangisi sana daha sevimlidir; malın mı, yoksa çocuğunun bu konumu mu, dedi.

Ferrûh:

—Vallahi çocuğumun bu konumu, dedi.

Bunun üzerine karısı:

—İşte ben o malı bunun için harcadım, diye cevap verdi.

Bunun üzerine Ferrûh:

—Allah'a yemin olsun ki sen o malı zayi etmemişsin (iyi yapmışsın), diyerek karısını tebrik etti.[67]

Allah'ım! Sen bize de böyle sâlih oğullar nasip eyle, bizleri de Ferrûh gibi anlayışlı kıl!

---

[67] İbn Asâkir'in, *"Târihu Dımeşk"* adlı eserinden.

ANCAK DEĞERLİ ŞEYLER SAKLANIR

Şimdi elinde çok ama çok değerli mücevherler olduğunu ve etrafında ansızın onu elinden kapmayı bekleyen hırsızlar dolaştığını farz et…

Bu durumda o mücevherleri herkesin görebileceği şekilde açığa mı bırakırdın, yoksa kimse onlara göz dikmesin diye saklar mıydın?

Herhalde vereceğin cevap "*Onları saklar, kimsenin görmesine izin vermezdim*" şeklinde olacaktır.

İşte aynı bunun gibi ey bacım, sen de Allah'ın, mücevherle kıyas edilmeyecek kadar kendisine değer verdiği bir varlıksın. Etrafında iffetini zedeleyecek, gerek bakışlarıyla gerekse düşünceleriyle seni kapıp-kaçıracak hırsızlar var! Bu hırsızların bakış ve düşüncelerine mahal olmayasın diye Allah seni "tesettürle" koruma altına almış ve onların kötü emellerinden seni muhafaza etmiştir.

Bundan dolayı İslam'da yabancı erkeklere karşı örtünme ve kadının mücevherlerden daha değerli olan bedenini ve görünümünü muhafaza etme söz konusudur. Allah sana değer verdiği için seni sahibinden başkasının görmesini istemiyor ve seni adeta "inci" gibi muhafaza ediyor.

Bunu hâlâ anlamayacak mısın?

Unutmaman gerekir ki ancak değerli, kıymetli ve anlamlı şeyler saklanır, koruma altına alınır. Sen eğer Allah katında değerli olmasaydın, Allah senin örtünmeni ve kötü insanların gerek bakışlarından gerek tacizlerinden korunmanı emreder miydi?

Şayet Allah katında kıymetli olmasaydın, sahibinden başkasının seni görmesini yasaklar mıydı?

O, eğer senin örtünmeni istemişse, bu mutlaka senin için hayırlıdır. Hem dünyan hem de ahiretin için hayırlıdır. O sana: "*Değerli olan bedenini sahibinden başkasına gösterme!*" demişse, bu senin belki bilemediğin belki de idrak edemediğin bir faydadan ötürüdür. Çünkü seni yaratan seni en iyi bilen ve senin için en faydalı olanını tercih edendir. **"Yaratan bilmez mi? O, en gizli şeyleri bilir,** (her şeyden) **hakkıyla haberdardır."**[68]

Dolayısıyla bacım, her şeyden önce ne kadar değerli ve kıymetli olduğunun farkına var. Batı kültürünün kadınlar için ön gördüğü hayat tarzına aldanma! Ve unutma ki, onlar seni ancak kendisinden faydalanılacak bir dünya metaı olarak görür ve âhiret mutluluğunu asla hesaba katmazlar.

---

[68] 67/Mülk, 14.

DERDİ OLANLAR OKUSUN

Adamın birisi, Tabiîn'in büyüklerinden olan Hasan-ı Basrî *(rahimehullah)*'ın huzuruna girdi ve:

—Ey imam! Gök yağmur vermiyor, dedi.

Bunun üzerine Hasan-ı Basrî *(rahimehullah)* adama:

—O halde Allah'tan af dile/istiğfar et, buyurdu.

Sonra bir başkası huzura girdi ve:

—Ey imam! Eşimin çocuğu olmuyor, dedi.

Hasan-ı Basrî ona da:

—Allah'tan af dile/istiğfar et, buyurdu.

Sonra üçüncü bir adam geldi ve:

—Ey imam! Fakirlikten yana sıkıntım var, dedi.

Hasan-ı Basrî *(rahimehullah)* ona da:

—Allah'tan af dile/istiğfar et, buyurdu.

Mecliste tüm bu olup bitenlere şahit olan birisi:

—Ey imam, Hayret sana! Sen bir ihtiyacı için yanına gelen herkese "istiğfar et" mi dersin, dedi.

Bunun üzerine Hasan-ı Basrî adama şöyle cevap verdi:

—Ey Falan! Sen Allah Teâlâ'nın şu ayetini okumadın mı hiç:

"Rabbinizden mağfiret dileyin; çünkü O çok bağışlayıcıdır. (Mağfiret dileyin ki) **üzerinize gökten bol bol yağmur indirsin, mallarınızı ve oğullarınızı çoğaltsın, size bahçeler ihsan etsin ve sizin için ırmaklar akıtsın"**[69]

---

[69] 71/Nuh, 10-12.

RASÛLULLAH ARAMIZDA OLSA VE SİZE DESE Kİ…

Şimdi, farz edin ki Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şu an içimizde dolaşıyor ve 21. yüzyılın Müslümanları olan bizlerle beraber yaşıyor…

Derken bir ara sizin yanınıza geliyor ve kulağınıza eğilerek:

"*Ey falan! Şu ameli yap*" diyor.

Acaba bu durumda bizden birisinin onun emrini yapmaması mümkün olur mu?

Veya buna kim cesaret edebilir?

Şimdi asıl soru geliyor:

◆ Acaba Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in sana bizzat emir buyurmasıyla, bir elçi göndererek emrini iletmesi arasında ne fark vardır?

◆ Ya da Peygamberimiz'in sana bizzat kendisinin söz söylemesiyle, bir yazı göndermesi arasında ne gibi bir fark vardır?

İkisi de sonuç itibariyle aynı değil mi?

İşte kardeşlerim, hadisleri okurken "*Bu sözü Efendim bana söyledi*" bakış açısıyla okursak, o zaman hadisler bizim için bir anlam kazanır ve bizi sahabe gibi olma yolunda belirli bir kıvama getirir.

Ne mutlu Rasûlullah'ı gözleriyle görüyormuş gibi okuyabilenlere!

SAHABE GİBİ OLMAK İSTİYORSAN, RİYÂZUSSÂLİHÎN'E SARIL!

21. yüzyılın sahabîsi olmak isteyenlere, ısrarla İmam Nevevî *(rahimehullah)*'ın cem ve tertip ettiği "*Riyâzussâlihîn*" adlı o kıymetli ve değerli hadis kitabını tavsiye ederiz.

Riyâzussâlihîn, Kur'ân'dan sonra en çok basılan ve okunan kitapmış. Selefîsiyle sûfisiyle her gurup ve cemaat, bu değerli kitabı okuyup okutmakta, cemaat mensuplarına tavsiye etmektedir. Bu bile bizce kitabın ne kadar kaliteli ve kapsayıcı olduğunun bir delilidir.

Burası işin bir boyutu.

Şin bir de şöyle bir boyutu var: Bir Müslüman bu kitabı okuyup gücü nispetinde içindekilerle amel etmeye başladığı anda, hiç kuşkunuz olmasın ki bir anda hayatı değişir ve mütemayiz bir insan olur. Bu nedenle "*Riyâzussâlihîn*" elinizden hiç düşmeyen başucu kitabınız olmalıdır. Bir kere veya birkaç kere okumak yetmez; belki birkaç ayda bir bitirmek, hatmetmek gerekir. Evet, abartı yapmıyoruz; birkaç ayda şöyle baştan sonra bir devirmek gerekir. Yahut daha ciddi bir ifadeyle söylemek gerekirse, sürekli onunla haşır-neşir olmak gerekir.

2003 yılında Şam'da okuduğumuz sırada meşhur bir hocanın mescidde verdiği Riyâzussâlihîn derslerine gidiyorduk. Hoca, hadisleri tek tek ele alıyor ve etraflıca şerh ediyordu. Bir ara laf, sahabe gibi bu dini nasıl yaşayabileceğimize geldi ve hoca orada az önce zikrettiğimiz gerçeği üstüne basa basa vurguladı. Ben şahsen, "Riyâzussâlihîn"in bu kadar önemli bir kitap olduğunu ilk defa orada idrak ettim ve hemen en kısa sürede onun üzerine yazılmış şerhler aramaya başladım. Oysa o derslerden çok daha önce

"Riyâzussâlihîn"i birkaç kez okumuştum. Hakikat, gerçekten de hocanın dediği gibi idi ve sahabe gibi olmak isteyenlerin bu kitaba yönelmesi gerekiyordu.

İşte bu nedenle, siz değerli kardeşlerimize bu kitabı ısrarla tavsiye ediyor ve onu –amel etmek için– sürekli okumanızı öğütlüyoruz.

SAKIN HA "SEVFECİ" OLMA!

Kâ'b b. Mâlik *(radıyallahu anh)*, hiçbir mazereti olmadığı halde Tebük Gazvesi'ne gitmeyenlerdendi.

Onu geride bırakan elbette tek değil, birkaç sebep vardı. Bunlardan bir tanesi de onun "sevfeciliği" idi.

Ne demek sevfecilik?

Yapılması gereken işi tehir etmek, vaktinde yapmayıp "*ha bugün yaparım, ha yarın yaparım*" diyerek sürekli ertelemek…

İşte onun bu gazveye katılamamasının sebeplerinden birisi bu idi.

Buradan anlaşılıyor ki, "sevfecilik" insanı helake götüren sebeplerden birisidir.

Bu nedenle eskilerimiz şöyle demişlerdir:

هلك المسوّفون

"*İşlerini erteyenler, yani sevfeciler helak olurlar.*"

Bu nedenle hayırlı işlerde acele etmemiz ve yapmamız gereken şeyleri bir an sonrasına bırakmadan hemencecik yapmamız gerekmektedir. Aksi halde biz de helak olan ve binbir türlü sıkıntıya maruz kalanlardan olabiliriz.

NAMAZDA NEREDE DUA EDİLMESİ GEREKTİĞİNİ BİLİYOR MUYDUNUZ?

Namaz içerisinde iki yerde dua edilebilir:

1- Secdelerde.

2- Salli-bârik dualarından sonra, yani selamdan önce.

Özellikle selamdan önce bizim genellikle "Rabbena" okuduğumuz yerde uzun uzun dua etmek Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in terk edilmiş, unutulmuş Sünnetlerindendir.

Bu gün Müslümanlar, duaların kabul edildiği bu kıymetli yerde dua etmeyi neredeyse terk etmiş veya bunu sadece "Rabbena"ya indirgemiş durumdadırlar. Oysa böylesine önemli yerde kendimiz, ailemiz, arkadaşlarımız, kardeşlerimiz, malımız, canımız, selamet ve sıhhatimiz, dünya ve âhiret saadetimiz için dua etmeyi ihmal etmek gerçekten de büyük bir kayıptır.

Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in bu yerde yaptığı dualardan birisi şu duadır:

اللَّهُمَّ إِنِي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ القَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ المَحْيا والمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ المَسِيحِ الدَّجَّالِ

"Allah'ım! Kabir azabından, cehennem azabından, hayat ve ölüm fitnesinden, Mesih Deccal'ın fitnesinin şerrinden Sana sığınırım."[70]

Bir diğeri de Ebu Bekir *(radıyallahu anh)*'a tavsiye ettiği şu duadır:

اللَّهُمَّ إني ظَلَمْتُ نَفْسي ظُلْماً كَثيراً وَ لا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ، فاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْني إنَّك أَنْتَ الغَفُورُ الرَّحِيم

---

[70] Buhâri ve Müslim rivayet etmiştir.

"Allahım! Ben nefsime çok zulmettim. Günahları ancak Sen affedersin. Katından bir mağfiretle beni bağışla ve bana merhamet eyle. Şüphesiz sen, el-Gafûr ve er-Rahîm olansın."[71]

Bunların haricinde de çok güzel dualar vardır; ama burada her türlü meşru dua caizdir.

Bazı kardeşlerimiz "*Bu duaları Türkçe de yapabilir miyiz?*" diye soruyorlar.

Onlara cevaben: "*Evet, yapabilirsiniz*" diyoruz. Lakin bunu yanımızdakine duyuracak kadar sesli yapmamamız en güzel olanıdır. Kalbimizden geçirdiğimiz zaman da, her şeyi en ince ayrıntısına kadar bilen Allah *(subhanehu ve teâlâ)* duamıza icabet edecektir.

O halde, haydi unutulmuş bu Sünneti ihyâ ederek Rasulullah'ı sevdiğimizi ispat etmeye ve şu sıkıntılı günlerde dualarımızı artırarak Rabbimize daha yakın olmaya!

---

[71] Buhâri ve Müslim rivayet etmiştir.

SADECE EVLİLERİMİZ OKUSUN!

Bazen etrafımızdaki kimi kardeşlerin aile sorunlarını dinliyorum da, işin aslı ortada problem diye anlatılan şeyler genelde iki şeyden kaynaklanıyor:

1- Ya iki tarafın "*birbirini tanımayı becerememesi*"nden.

2- Ya da iki tarafın da "*bazı şeyleri hep karşı taraftan beklemesi*"nden…

Kardeşlerim, kadınlar duygusal yönü çok ağır olan varlıklardır. Bu nedenle erkeklerimizin onların "duygusal yönlerini" anlaması veya anlayabilmek için bir çaba ortaya koyması gerekmektedir. Aksi halde evlilikler çok basit nedenlerle yok olup gitmektedir.

Bayanlarımız da erkeklerin duygusallıktan ziyade "*gerçekçi*" olduklarını anlamalı ve onların hayata dair bazı isteklerini daha ciddi bir anlayışla karşılamalıdırlar. Aksi halde erkeklerin nazarında "serkeş" kabul ediliyor ve birden boşanmaya aday oluveriyorlar!

Eğer iki taraf da birbirini anlamak ve bir şey istenildiğinde "*acaba bunu neden istemiş olabilir?*" diye sorgulama yaparak bir çaba ortaya koyarsa, ben inanıyorum ki evlilikler daha mutlu ve sorunsuz hâle gelecektir. Aksi durumda, her geçen gün etrafımızda çok hayırlı bildiğimiz insanların boşanma haberleri daha da artacaktır.

Rabbim ailelerimiz korusun ve hem erkeklerimize hem de bayanlarımıza "eşlerini anlayabilme" kabiliyeti bahşetsin.

SEN DE Mİ *“HUZURUM YOK”* DİYENLERDENSİN?

Allah’ın kitabı Kur’ân’ı okuyan, anlamaya çalışan ve öğretilerini hayatında yaşamaya çalışan kimseler; her ne kadar fakir, ekmeğe muhtaç ve zor durumda olsalar da huzur, neşe ve mutluluk içerisinde bir hayat sürerler.

Buna mukabil Allah’ın kitabını okumayan veya okuyup anlamak için çaba sarf etmeyen ya da onun öğretilerini hayatına geçirmeyen kimseler ise; her ne kadar zengin, varlıklı ve hiçbir şeye muhtaç olmayan bir pozisyonda olsalar da zor, sıkıntılı ve huzursuz bir hayat yaşarlar.

Bunun böyle olacağını Rabbimiz şöyle dile getirmektedir:

“Her kim de Benim zikrimden (Kur’ân’dan) **yüz çevirirse, mutlaka ona dar/sıkıntılı bir yaşam vardır.”**[72]

“Erkek veya kadın, kim mü’min olarak iyi iş işlerse, elbette ona hoş bir hayat yaşatacağız ve onların mükâfatlarını yapmakta olduklarının en güzeli ile vereceğiz.”[73]

“Allah, her kimi doğruya erdirmek isterse, onun göğsünü İslâm’a açar. Kimi de saptırmak isterse, onun da göğsünü göğe çıkıyormuşçasına daraltır, sıkar. Allah, inanmayanlara azap (ve sıkıntıyı) **işte böyle verir.”**[74]

Bu gün bu hakikate bizzat şahit olmaktayız. Etrafımızda nice fakir ama Rabbine kul olan insanlar var ki, bulundukları ortamlarına neşe ve huzur saçmaktalar. Öte yandan zengin olup maddi hiçbir sıkıntısı olmayan öyle insanlar mevcut ki, dünyadan bezmiş, hiçbir şeyden zevk almamak-

---

[72] 20/Tâhâ, 124.
[73] 16/Nahl, 97.
[74] 6/En‘am, 125.

ta ve adeta iflas etmiş biri gibi huzursuz bir hayat yaşamaktalar.

Siz de bu gözle şöyle etrafınıza bir bakın; acaba benim söylediğim bu sözler doğru mu, yanlış mı?

Gerçekten de Kur'ân'ı yaşayanlar huzurlu, Kur'ân'dan yüz çevirenler huzursuz değil mi?

İnsanların genelinde hayattan nefret etme, bir bıkkınlık ve bir bezginlik yok mu?

İnsanlar paraları olmasına rağmen neden dünyadan tam manasıyla zevk alamıyorlar?

Neden durumları iyi olduğu halde kendilerini içkiye, uyuşturucuya, kumara ve benzeri kötü alışkanlıklara mahkûm ediyorlar?

Neden intiharların ve cana kıymaların sayısı her geçen gün artıyor?

Acaba insanlar niçin boşanıyor ve huzurlu bir aile hayatı yaşayamıyorlar?

Yuva, bir zamanlar insanlar için mutluluğu simgeliyor ve insanlar dışarıda bunalınca evlerine giderek huzuru arıyordu. Acaba şimdi ne oldu da bu mutluluk yeri adeta bir zindana dönüştü?

Neden, Neden, Neden...?

Bu ve benzeri soruların cevabı belli: Kur'ân'ı yaşamaktan yüz çevirdik, Allah da bizden huzuru aldı!

Allah Ebu Hureyre'ye rahmet etsin. Bu hakikati ne de güzel idrak etmiş! Diyor ki:

"Herhangi bir evde Kur'ân okunursa, şeksiz ve şüphesiz o ev (mânen) aile efradı için genişler, hayrı çoğalır, oraya melekler dolar ve şeytanlar oradan kaçar. İçinde Kur'ân okunmayan

ev ise aile efradı üzerine daralır, hayrı azalır, melekler oradan çıkıp şeytanlar oraya dolar."

Eğer mutluluğumuzu yeniden yakalamak istiyorsak ne olur Rabbimiz'in Kitabı'na dönelim ve onu gerek okumak gerekse amel etmek suretiyle tekrar canlandırarak huzur kaynağımız yapalım.

Allah'ım! Kitabın'ı kalplerimizin baharı eyle.

HELAK OLAN KAVİMLERİN YURTLARINA ZİYARET AMAÇLI GİDEBİLİR MİYİZ?

Bazı kardeşlerimiz Lût Gölü, Pompai ve Petra gibi önceden yaşayıp helak olmuş kavimlerin diyarlarına gezme amaçlı gidilip-gidilmeyeceğini soruyorlar.

Acaba gerçekten de böyle yerlere gitmek caiz midir?

Bilmeliyiz ki, böylesi yerlere gitmek iki durumdan hâli değildir:

1- Gezmek, seyahat etmek, kültür artırmak.

2- İbret almak.

İlk durum, yani sadece gezmiş-görmüş olmak için bu yerlere gitmek caiz değildir. Çünkü böylesi bir gezi tarzını Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* yasaklamıştır.

İkinci durum ise, yani ibret almak ve onların düşmüş oldukları hatalara düşmemek için bu yerlere gitmek caizdir. Hatta belki gereklidir. Rabbimiz şöyle buyurur:

قُلْ سِيرُواْ فِي الأَرْضِ ثُمَّ انظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

"De ki: yeryüzünde gezin, sonra da bir bakın yalanlayanların akıbeti nasıl olmuş?"[75]

Eğer insan ibret alacaksa, oralara gidebilir.

Birisi çıksa ve "*Hocam, Tebuk Seferi'ndeyken Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), ashabını Semud Kavmi'nin diyarına girmekten yasaklamıştır*"diye bir itiraz öne sürse, buna ne deriz?

Bazı âlimlerimiz buna şöyle cevap vermişlerdir: Tebuk Seferi'ndeyken Peygamberimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in, sahabîlerini Semud Kavmi'nin diyarına girmekten yasaklaması, "mutlak bir yasaklama" değildir. O,

---

[75] 6/En'am, 11.

"إلا أن تكونوا باكين/*ağlayarak girmeniz müstesna...*" buyurarak, buralara ibret alınması için girilebileceğini ima etmiştir.

Yine de en doğrusunu el-Alîm olan Allah bilir.

İLK ANDA DA SON ANDA DA *"TEVHİD"*

Bakara Sûresi 133. âyette Rabbimiz Yakub *(aleyhisselam)* ile oğulları arasında geçen bir diyalogdan bahsetmektedir.

"Yoksa siz Yakub'a ölüm gelip çattığında orada hazır mı bulunuyordunuz? Hani o, (o halde iken) **çocuklarına 'Benden sonra kime ibadet edeceksiniz?' demişti de, onlar da, 'Senin ilâhına ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın ilâhı olan tek bir ilâha ibadet edeceğiz; bizler O'na boyun teslim olmuş olanlarız' demişlerdi."**

Bu hâdisede iki şey dikkatimizi çekiyor:

1- Bir peygamber, ömrünün son ânında bile oğullarına ve onlar üzerinden ümmetine nasihat etme, bildiği hak şeyleri onlara hatırlatma derdi taşıyor. Son nefesinde, o zor anlarında bile bunun için çabalıyor. İşte burası bize göstermektedir ki, peygamberlerin şu dünyadaki en büyük dertlerinden birisi dâvet, tebliğ ve insanları irşâddır. Bizim de buradan bir pay çıkarmamız gerekmektedir.

2- Peygamberlerin dâvetlerinin başı da sonu da "*Tevhid*"dir. İnsanlara ilk gönderildikleri ânda da hayatları içerisinde de son nefeslerinde de hep "*Tevhid*" demişler ve "*Tevhid*" diye diye can verip şu dünyadan çekip gitmişlerdir. Birileri gibi "*artık ne zaman Tevhid'i bitirip başka meselelere geçeceğiz*" dememişler, işin başında da sonunda da kurtuluşu hep Tevhid'de aramışlardır. Burası da gerçekten dikkate şayan bir noktadır.

Rabbim bizi bir an olsun Tevhid'den ayırmasın, Yakup *(aleyhisselam)* gibi bize de son nefesimizde ahl-i iyalimize Tevhid'i vasiyet etmeyi nasip etsin.

YENİ NESİL MÜSLÜMAN TİPLER

Dün, yorucu bir koşuşturmacanın ardından dinlenmek ve birkaç bardak çay içerek rahatlamak için bir çay ocağına oturdum. Orada, benim kendilerini tanımadığım, onların da beni tanımadığı birkaç muvahhid genç de oturuyordu. Konuşmalarından Tevhid'i bildikleri rahatlıkla anlaşılıyordu. Allah selamet versin, çok da sempatik, cıvıl cıvıl gençlerdi. Bir süre aralarında geçen konuşmalara kulak misafiri oldum. Elbette ki kulak hırsızlığı yapmadım! Âşikar konuştukları için herkes kolaylıkla neler konuştuklarını anlayabiliyordu. Çaylarımı bitirene kadar onları dinledim. Aklıma davaya iman ettiğim ilk dönemlerim geldi. Birazcık nostalji yaptım. Ardından ibret nazarıyla kardeşleri gözlemledim ve birçok gençte müşahede ettiğim eksiklikleri –maalesef– onlarda da müşahede ettim. O eksiklik de şu:

a) Yeni nesil, terbiye ve talimde İslam'ın ilk dönemindeki insanlara nazaran çok geride,

b) Tevhid dâvasının omuzları büken ağırlığını üzerlerinde hissedemiyorlar.

Bu gerçekleri görünce, bu konumdaki tüm genç muvahhidlerin bu konularda mutlaka rahle-i tedrisattan geçmeleri gerektiğini ve muhakkak bir eğitime tabi tutulmalarının zorunluluğunu bir kere daha anladım.

O kardeşlerde müşahede ettiğim iki şey ön plana çıkıyordu:

1- Giyim ve kuşamlarındaki gariplik.

2- Hal ve davranışlarındaki basitlik.

Giyimleri o kadar ilginçti ki, bir tanesinde basketbolcuların, kaykaycıların ve repçilerin giydiği tarzda bir şapka vardı ve bu şapkayı aynı onlar gibi arkaya doğru giymişti.

Hal ve davranışlarına gelince; birisi birçok müşterinin arasında kahkahayla gülüyor, ilginç ilginç hareketler yapıyor; öbürü ise her şeye şakayla karşılık veriyor, ona buna takılıyor.

Hâsılı, İslam davasının ciddiyet ve vakarını ne kendileri üzerlerinde bulunduruyorlar ne de etrafa hissettirebiliyorlar.

Oysa insanlara örnek olunan ortamlarda bir Müslümanın –velev ki çok şakacı bile olsa– hareketlerine azamî derecede dikkat etmesi gerekmektedir. Eğer insanların arasında ise, şakalarının dozunu kaçırmaması, daha dengeli ve latif şakalar yaparak dikkatleri üzerine çekmemesi gerekmektedir. Bu, insanların davamıza bakışını olumsuzlaştırmaması bakımından çok önemlidir.

Aslında o kardeşler, zahirlerinden anlaşıldığı kadarıyla çok kötü ve art niyetli insanlar değildi. Sadece biraz eğitime ve terbiyeye ihtiyaçları vardı. Kim bilir, belki bu yazıyı onlar da okur ve bu noktada eksiklikleri olduğunu anlarlar.

Rabbimden öncelikle o kardeşlerimizin karşısına, kendilerini ıslah ve terbiye edecek hayırlı insanlar çıkarmasını temenni ediyor; diğer Müslümanlara da davamızın ciddiyetini iyi idrak etmelerini öğütlüyorum.

MÜKEMMELİYYETÇİ (MELANKOLİK) OLDUĞUNUZU NASIL ANLAYABİLİRSİNİZ?

Eğer siz:

- Aşırı duygusal ve hassas,
- Derin düşünce sahibi,
- Edebî ve sanatsal yönü çok güçlü,
- İçinize kapanık,
- Önde olmaktan hoşlanmayan,
- Programlı ve düzenli,
- Ayrıntıcı, detaycı,
- Temiz ve titiz,
- Ciddi ve vakûr,
- Dikkat seviyesi çok çok yüksek,
- Her işinde mükemmelliği isteyen,
- Başarısızlığı kabullen(e)meyen,
- Alıngan ve kırılgan,
- Ayrıntıcılığınız nedeniyle en küçük sorunları dahi fark edecek bir yapıda iseniz,

Evet, bu durumda siz "*melankolik*"siniz.

Melankolik insanlar, eğitim ve iş hayatlarında genel olarak başarılıdırlar; ancak standartları çok yüksek olduğu ve ayrıntılarda çok boğuldukları için grup olarak yapılan işlerde genelde başarısızdırlar. Bunun en etkin sebeplerinden birisi çok fazla eleştirir olmalarıdır.

Hassas bir yapıya sahiptirler. Düşünmeden söylenen her söz, onları derinden yaralar. Hatta bu tarz sözler genelde küslük ve ilişki sonlandırmalarla neticelenir.

PEKİ, NE YAPMALI?

Böylesi insanlar, her işi en güzel şekilde yapmaya çalıştıkları için Müslümanların sanatsal, edebî ve kusur kabul etmeyen hassas işlerinde istihdam edilebilirler.

Ayrıca, insanlarla bir arada zor iş yaptıkları için onların gözlerinden uzak işlerde de bu tür kardeşlerimiz kullanılabilir.

RENGÂRENK ÇARŞAFLAR,
MOR PEÇELİ MUVAHHİD KIZLAR!

Son zamanlarda çarşı pazarlarda yeni yeni çarşaf modelleri giyen, allı-morlu renklerde peçe takan kızlarımız, ablalarımız türedi. Bu bacılarımız, benim kanaatime göre Allah'ın tesettür emrini "*içselleştirememiş*" kimselerdir. Veya İslam'ın emrettiği gerçek tesettürle "izzet" bulamayan kimselerdir.

"*Bu hüküm biraz ağır olmadı mı?*" diyebilirsiniz; ama bir kadının allı-morlu çarşaflarla fâsık insanlar arasında rahatça dolaşması, herkesi dikkatle kendisine baktırtması bunun çok bariz bir nişanesidir. İffetli bir hanım, hem giyimi hem hareketleri hem de dış dünyaya verdiği mesajla eşinden başka tüm insanlara kapalı olduğunu net bir biçimde ortaya koyabilen kadındır.

Gerisi mi?

Gerisi –bana göre– dış görünümü görkemli, içi boş hurma kütükleri gibidir…

Kardeşlerim, renkli çarşaf giymek caiz mi değil mi meselesine girmeyeceğim. Ama burada çok korkutucu bir hadis-i şerife temas ederek bu bacılarımıza nasihat etmeye çalışacağım. Bunda ne kadar başarılı olurum bilmiyorum; ama mü'min kardeşime karşı "nasihat" gereği bunu yapmaya çalışacağım.

Efendimiz *(sallallâhu aleyhi ve sellem)* bir hadisinde şöyle buyurur:

مَنْ لَبِسَ ثَوْبَ شُهْرَةٍ فِي الدُّنْيَا أَلْبَسَهُ اللهُ ثَوْبَ مَذَلَّةٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

"Kim dünyada <u>şöhret elbisesi</u> giyerse, Allah kıyamet günü ona zillet elbisesi giydirecektir."[76]

Bu hadiste bahsedilen "şöhret elbisesi", bizim Türkçe'de anladığımız meşhurların giyindiği, insanlara şöhretli imajı veren elbise demek değildir sadece. Bu elbise âlimlerimizin beyanına göre:

◆ Kibir elbisesi olabilir.

◆ Zenginlik elbisesi olabilir.

◆ Zâhidlik elbisesi olabilir.

İnsanın kendisini toplumdan ayrıştırdığı her bir elbise de olabilir.

Bunların hepsi doğrudur; ama bununla birlikte şu da zikredilen görüşler arasındadır:

Bir insan; toplumdan farklı olduğu imajı veren, insanların kendisine dikkatle bakmasını sağlayan ve bakışları üzerine çeken bir kıyafet giyerse, bu da "şöhret elbisesi" giymiş insan kapsamında değerlendirilir.

Allahu ekber!

Bu ne kadar dehşetli bir ifade!

Bu açıklamayı ben değil, birçok hadis şârihi ve fakîhimiz yapmıştır. Hatta şu yazacaklarımız da âlimlerimizin beyanatlarındandır. Burayı dikkatle okuyalım:

◆ Toplumun geleneğinin hoş karşılamadığı her elbise "*şöhret elbisesi*"dir.[77]

◆ Toplumun şekil ve renk olarak alışılagelenden farklı kabul ettiği her elbise "*şöhret elbisesi*"dir.

---

[76] Ebu Dâvûd rivayet etmiştir. Bkz: 4029.

[77] Birileri "Bu toplum çarşafı da hoş karşılamıyor" diye itiraz edebilir. Burada kast edilen; Allah'ın emri olmadığı halde örfe muhalif olan kıyafetlerdir.

◆ İnsanları; giyen kişi hakkında konuşmaya, gıybetini yapmaya sevk eden, niçin giyindiği hakkında niyetini sorgulamaya iten her elbise "*şöhret elbisesi*"dir.

◆ İnsanları, giyen kişiyi parmakla gösterecek şekilde cezbeden her elbise "*şöhret elbisesi*"dir.

Şimdi bu açıklamalara göre; alta mor çarşaf, üste pembe peçe giyen veya mavi çarşaf giyip üstüne tam zıt bir renkte peçe takan bacılarımız bu zikredilenlere dâhil olmazlar mı?

Onlar bu kıyafetleriyle toplumun alışageldiği siyah çarşaf geleneğine muhalefet etmiş ve bu nedenle de insanların dikkatlerini üzerlerine celp etmiş olmazlar mı?

Şunu da eklemek gerekir ki, cilbabda asıl olan insanların dikkatlerini çekmemesidir. Eğer bu allı morlu, yeşilli mavili çarşaflar insanların dikkatlerini çekiyorsa, bu bacılarımız Efendimiz'den nakledilen "şöhret hadisine" direkt muhataptırlar.

Bu böyle biline!..

PEKİ, YA BU MODELLERİ YAYANLARA NE DEMELİ?

Laf buraya gelince, bu çarşaf ve peçeleri yaygınlaştıranlara da birkaç söz etmeden geçemeyeceğiz. Bu da onlara Allah için yapılan bir nasihattir; umarız dikkate alırlar:

Rabbimiz, Nur Sûresi'nde mü'minler arasında ahlaksızlığı, kötülüğü, insanları şehvete sürükleyecek şeyleri yayan, propaganda eden kimseleri tehdit etmiş ve bu insanların âhiretten önce daha dünyada iken cezalandırılacaklarını ferman buyurmuştur. Rabbimiz şöyle der:

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

"Müminler arasından hayâsızlığın yayılmasını arzu edenlere, işte onlara, dünya ve ahirette can yakıcı azap vardır. Allah bilir, siz ise bilmezsiniz.[78]

Bu tarz çarşafları güzel ve albenili reklamlarla terviç edenler, bu âyeti dikkatle okusunlar. Biliyoruz, belki işlerinde bir azalma, yavaşlama olabilir; ama Allah'ın cezasına bakılınca bu, çok basit ve önemsiz kalmaktadır.

Rabbimden; bacılarımızın iffetini muhafaza etmesini, onların fıtratlarında var olan süslenme duygularını meşru yollarla gidermelerini sağlamasını, dünyanın süslerine onları daldırmamasını ve tıpkı hanım sahabîlerde olduğu gibi afîfeliği onlara sevdirmesini diliyorum.

Allah hepimize İslam'ımızla izzet duymayı nasip etsin.

---

[78] 24/Nur Sûresi, 19.

SAÇININ TOPUZUNA DİKKAT ET!

Bazı bacılarımızın, çarşaflarının altına saçlarını topuz yapmak suretiyle erkeklerin dikkatini çektiklerine şahit oluyoruz. Onlardan kimisi, saçlarının çok uzun olmasından dolayı saçlarını bağlayarak topuz yapıyor. Hâlbuki saçlar bu şekilde bağlanarak topuz yapıldığında, üzerine çarşaf giyilse dahi dikkat çekiyor. Kimisi de yüzlerini kapatmak için örtmüş oldukları nikabın iki ucunu arka taraftan saçının altından geçirerek sıkıca bağlıyor ve bu durumda, saçı kısa dahi olsa arka taraftan sanki özel bir topuz yapmış gibi duruyor.

Bu iki gerekçenin hangisiyle olursa olsun, Müslüman bir bayanın hiçbir surette saçlarını topuz yapmaması gerekmektedir; zira bu, bir anlığına bile olsa erkeklerin dikkatlerini celbettiği gibi, aynı zamanda İslam tarafından da kesin surette yasaklanmıştır. Yapanlara çok ağır tehditler varit olduğu da ayrı bir konu. Rasûlullah *(sallallâhu aleyhi ve sellem)* şöyle buyurur:

"Cehennemliklerden iki grup vardır ki, ben onları henüz görmedim: Onlardan biri, sığırkuyrukları gibi kırbaçlarla insanları döven bir topluluk. Diğeri de, giyinmiş oldukları halde çıplak görünen ve öteki kadınları kendileri gibi giyinmeye zorlayan ve başları deve hörgücüne benzeyen kadınlardır. İşte bu kadınlar cennete giremeyeceklerdir! (Hatta) onlar cennetin kokusunu bile alamayacaklardır. Oysa cennetin kokusu şu kadar uzak mesafeden bile hissedilebilir."[79]

İmam Ahmed'in aktardığı diğer bir rivayette ise yine çok korkutucu bir ifade yer almaktadır:

---

[79] Müslim rivayet etmiştir.

"…O kadınlar giyinmişlerdir; (ama hakikatte) çıplaktırlar. Onların başlarında (topuz yaptıklarından dolayı) deve hörgücü gibi bir çıkıntı vardır. Onlar melundurlar/Allah tarafından lanetlenmişlerdir. (Bu nedenle onları gördüğünüzde) onlara lanet edin!"[80]

Aman bacım, bu tehdidlere muhatap olmamak için dışarıya çıkacağında saçının topuzuna son derece dikkat et. "Bir şey olmaz" diyerek vurdumduymazlık yapma! Allah muhafaza küçücük gafletler bazen büyük belalara davetiye çıkarırlar.

---

80 Müsned-i Ahmed, Hadis "sahih"tir. Bkz. es-Sahîha, 2683.

İBADETLERİMİZİN SEVABINI RASULULLAH'A BAĞIŞLAYABİLİR MİYİZ?

Bazı çevreler, bir ibadet yaptıklarında hemen onun sevabını Efendimiz *(aleyhisselam)*'ın ruhuna hediye etmektedirler. Böyle yapanlara "acaba böyle bir şeye hâcet var mı ki?" diye sormak gerekir. Çünkü İslam'da bir hayra veya sâlih bir amele vesile olan kişiye, o ameli işleyen kimsenin ecrinden hiçbir şey eksiltilmeksizin verilecektir.

Bu ne demek?

Yani senin yaptığın her amelden Rasûlullah'a da ecir yazılıyor demek...

Zira bizim sâlih ameller işlememize vesile olan –anam babam O'na feda olsun- Rasûlullah'tır. Sen hangi ameli işlersen işle, o amelin sevabından zaten O'na da yazılmaktadır.

İbn Teymiyye *(rahimehullah)* der ki:

"Muhammed (aleyhisselam), ümmetinin yapacağı her hayırlı amele (ümmetini) dâvet eden/çağıran kişidir. Bu nedenle onların ortaya koyduğu amellerde O'na da tıpkı onların ecirleri gibi bir ecir vardır. Hem de onların ecirlerinden hiçbir şey eksiltilmeksizin…"[81]

Netice olarak; bir ibadet yaptığımızda onun sevabını Efendimiz *(aleyhisselam)*'ın ruhuna hediye etmeye gerek yoktur; çünkü biz hediye etmeden önce âlemlerin Rabbi O'na hediye etmektedir.

---

[81] Kâidetun Celîle fî't-Tevessuli ve'l-Vesîle, sf. 81.

TİCARET ZÜHDE MANİ DEĞİLDİR

Selefin öncü simalarından birisi olan Fudayl bin İyad, bir keresinde yine kendisi gibi öncü bir şahsiyet olan Abdullah İbni Mübarek'e:

— Sen bize zühdü, az ile yetinmeyi ve ihtiyaç kadarını elde etmeyi emrediyorsun, biz ise senin ticaret malları getirdiğini görüyoruz. Bu nasıl oluyor, diye sual eder.

Bu suale İbni Mübarek *(rahimehullah)*:

— Ey Ebu Ali! Ben bunu ancak yüzümü (utanç verici şeylerden) korumak, haysiyetimi muhafaza etmek ve Rabbime itaate yardımcı olmasını sağlamak amacıyla yapıyorum, diyerek harika bir cevap verir.

Bu harika cevabı alan Fudayl *(rahimehullah)*:

— Ey Mübarek'in oğlu! Eğer becerebiliyorsan bu ne güzel bir şeydir, diyerek karşılık verir ve kendisini taltif eder.[82]

---

[82] Siyeru A'lâmi'n-Nübela, 8/387.

SAUNAYA DAYANAMAYAN CEHENNEME NASIL DAYANIR?

Saunanın, buhar odasının veya hamamın sıcaklığına on dakika tahammülümüz yok.

Allah günah işleyenlere: "*Günaha devam ederseniz sizi bu saunaya hapsedeceğim*" deseydi, vallahi bu bile günahtan vazgeçirmek için yeterdi.

Hâlbuki Allah: "*Günaha devam ederseniz sizi cehenneme hapsedeceğim*" buyuruyor.

Şu halde günahlardaki bu ısrarımız niye?!

KEYFÎ AVLANMAK CAİZ Mİ?

Bazı kardeşlerimiz ava gitmenin hükmünü ve bu konuda nasıl davranmaları gerektiğini ısrarla soruyorlar. Onların bu sorusuna şu şekilde kısaca cevap vereceğiz.

Av yapmak iki kısımdır:

1- Yemek, ikram etmek veya satıp ticaretini yapmak kastıyla yapılan av. Avın bu kısmı, kişiye fayda sağladığı için tüm ulema tarafından caiz görülmüştür.

2- Eğlenmek, keyif almak, hoş vakit geçirmek veya atış tecrübesini denemek gibi bir amaçla yapılan av. Kişi bu durumda av yaptığında onu almaz, yemek için kullanmaz ve olduğu yerde bırakır. Hayvanı sadece avlamış olur. Avın bu kısmı içerisinde herhangi bir faydayı barındırmadığı, mal zayiatına sebep olduğu ve hayvana işkence içerdiği için caiz değildir.

Âlimlerimizden bir kısmı bunu "mekruh" kabul ederken, bir kısmı da "haram" kabul etmiştir.

İbn Hacer *(rahimehullah)* der ki:

"Kişi bu avla herhangi bir faydayı kast etmediği zaman, bu av onun için haram olur. Çünkü böylesi bir av, haksız yere bir canı yok etmek suretiyle yeryüzünde bozgunculuk çıkarma kapsamındadır."[83]

HAYVANLARI DOĞUM ZAMANINDA VEYA ÇİFTLEŞME ZAMANINDA AVLAMAK CAİZ MİDİR?

İslam şeriatında bu dönemlerde av yapmanın yasaklığına dair bir nass olmadığı için buna "haramdır" dememiz söz konusu olamaz. Bu nedenle "eşyada asıl olan mubahlık-

---

[83] Fethu'l-Bârî, 9/602.

tır" kaidesini burada işleterek bunun haram olmadığını söyleyebiliriz. Ama en uygun olanı –şayet hayvanların bu dönemini biliyorsak– av yapmamaktır. Çünkü Müslüman merhamet sahibidir.

Yine de en doğrusunu Allah bilir.

RAMAZAN'DA ORUÇ BORCU OLAN BİR KİŞİ ÖNCE BORCUNU MU ÖDEMELİ, YOKSA ŞEVVAL ORUCU MU TUTMALI?[84]

Birkaç gündür birçok bacımız bize şu soruyu yöneltiyorlar:

"Hocam, özrümüz nedeniyle ramazanda tutamadığımız oruçlarımız var. Ama şevval orucunun da faziletinden mahrum olmak istemiyoruz. Ne yapmamız lazım? Önce ramazan ayından kalan borcumuzu mu ödeyelim, yoksa önce şevval orucu tutup sonra mı ramazanı kaza edelim? Allah için cevap verin."

Muhtemelen bu soru sizin de kafanıza takılmıştır.

Öncelikle soruya net cevap verip, ardından gerekçelerini izah edelim:

Ramazan borcu olan bir kardeşimizin öncelikle ramazan borçlarını ödemesi, ardından şevval orucunu tutmaya geçmesi gerekmektedir. Borcunu ödemeden şevval orucuna geçmesi doğru değildir.

Niye mi?

Çünkü:

❶ Şevval ile alakalı hadisinde Allah Rasulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)* bu orucun ramazana ilave edilmesi gerektiğini ifade ederek şöyle buyurmuştur:

"Kim ramazan orucunu tutar, sonrasında da şevvalden altı gün ona oruç ilave ederse, (bununla) tıpkı tüm seneyi oruçlu geçirmiş gibi olur."[85]

Dikkat edilirse hadiste bu müjdeye nail olabilmek için önce ramazanın tamamlanması gerektiği ifade edilmiştir.

---

[84] Bu yazı 2018 Ramazanından çıktıktan sonra Şevval ayında kaleme alınmıştır.

[85] Müslim rivayet etmiştir.

❷ Yine mezkûr hadiste Allah Rasulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şevval orucunun ramazandan sonra olması gerektiğine dikkat çekmiştir.

"Kim ramazan orucunu tutar, sonrasında da şevvalden altı gün ona oruç ilave ederse…"

Yine dikkat edilirse bu orucun ramazandan sonra olması gerektiği vurgulanmıştır. Malum, ramazanını tamamlamayan bir kişi, şevvalini ramazandan sonra tutmuş olmayacaktır.

❸ Ayrıca ramazandan kalan borçları kaza etmek farzdır. Şevval orucu ise sünnettir. Farzı sünnete takdim etmek en selametli yoldur; zira ölüm her an gelebilir.

İşte bu gibi nedenlerden ötürü önce ramazan ayından kalan borcumuzu ödemek, sonrasında şevval orucunu tutabiliyorsak tutmak en güzel olanıdır.

Son olarak şunu da ilave edelim: Bazı muasır yazarlar, kaza oruçlarıyla meşgul olduğu için şevval orucunu tutamayan kişilerin, zilkade ayında şevval niyeti ile bu orucu tutabileceklerini söylemişler, bunada "*İslam dininin bir özre binaen yapılamayan ibadetlere, zamanından sonra yapıldıkları takdirde inşâallah aynı ecri vaad ettiğini*" gerekçe göstermişlerdir.

Yine de en iyisini Allah bilir.

Rabbim tutulacak şevval oruçlarını şimdiden kabul buyursun, hepimizi bir yıl oruç tutmuş gibi mükâfatlandırsın.

VEDA HUTBESİ'NDEN

Bir baba, ölümün kendisini yaklaştığını hissettiğinde, çocuklarını ve yakınlarını yanına çağırır ve onlara vasiyette bulunur. Bu vasiyeti, onun artık çocuklarına bırakacağı en önemli mesajları içerir. Çocuklar, babalarından ayrılacağı için bu vasiyete dikkat kesilirler ve onu titizlikle yerine getirmeye çalışırlar.

Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* de hicretin 10. yılında, artık ölümün kendisine yaklaştığını hissettiği için ümmetine "vasiyet" niteliğinde tavsiyelerde bulunmuştur. Babalarından ayrılacak çocukların babalarının vasiyetine nasıl dikkat etmesi beklenirse, Peygamberimiz de kendisinden ayrılacak ümmetinin aynı şekilde bu vasiyetlere dikkat etmesini beklemiştir.

Efenidmiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Vedâ Haccı'nda bu vasiyetlerini bir hutbe olarak ümmetine bırakmıştır. Ve bu hutbe "Vedâ Hutbesi" adı ile bizlere emanet edilmiştir.

Acaba hiç düşündünüz mü bu hutbesinde Efenidmiz'in "ana gündem maddeleri" nelerdir?

Öyle ya, artık ümmetine veda edeceği için bu son nasihatlerinin çok çok önemli olması gerekmektedir. Tıpkı çocuklarına veda edecek bir babanın vasiyeti gibi…

O halde gelin, Efenidmiz'in ümmetine veda ederken "ana gündemi" ne idi beraberce bir bakalım.

Önce kısaca zikredelim, sonra detaylandıralım:

a) Müslümanların birbirlerine karşı çiğnememeleri gereken üç temel hukuk: "Can", "mal" ve "ırz" emniyeti.

b) İlmin yayılması, nasihatlerin herkese ulaştırılması.

c) Faizin kötülüğü ve her türü ve çeşidi ile yasak kılınışı.

d) Kan dâvalarının kokuşmuşluğu ve her şekli ile kaldırılışı.

e) Kadınların hakları ve onların hukukuna sahip çıkılmasının gerekliliği.

f) İnsanları cennete götürecek iki kaynak olan "Kur'ân" ve "Sünnet"e bağlılığın önemi.

g) İslam'da ırkçılığın yasak oluşu ve takva dışında her türlü üstünlük öngörülerinin bâtıllığı…

Bunlar, Efendimiz'in Arafat Dağı'ndaki Vedâ Hutbesi'nde vermeye çalıştığı ana mesajlar. Şimdi bunları kısaca detaylandıralım.

Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*:

❶ "*Ey İnsanlar bu günleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu ayınız nasıl mukaddes bir ay ise, bu şehriniz nasıl mübarek bir şehir ise; canlarınız, mallarınız, ırzlarınız da öyle mukaddestir*" buyurarak öncelikle Müslümanların birbirlerine karşı haddi aşmamaları gereken alanları belirlemiştir. Bunlar: Can, mal ve ırzdır…

❷ "*Bu vasiyetimi burada bulunanlar bulunmayanlara bildirsin; olabilir ki bildirilen kimse, burada bulunup da işitenden daha iyi anlayarak muhafaza etmiş olur*" buyurarak, ilmin yayılmasını ve bu nasihatlerin herkese ulaştırılmasını istemiştir.

❸ "*Ashabım! Yarın Rabbinize kavuşacaksınız ve bugünkü her hal ve hareketinizden sorulacaksınız. Sakın Benden sonra eski dalâletlere/câhiliye âdetlerine dönerek kâfirler gibi birbirinizin boynunu vurmayın*" buyurarak câhiliye âdetlerine, bâtıl geleneklere dönmenin kötülüğünden sakındırmış ve bunun

tehlikesinin zamanla kâfirleşmek olduğuna dikkat çekmiştir. Unutmamak gerekir ki, Müslümanların canları birbirine haramdır. Asla bir mü'min, bir mü'mini kasten öldüremez. Eğer öldürürse, bununla kâfirlerin bir âdetini ihyâ etmiş olur ki, bir kavmin işini yapan zamanla muhakkak onlara benzeyecektir.

❹ "*Faizin her çeşidi kaldırılmıştır, ayağımın altındadır. Lakin borcunuzun aslını vermek gerekir. Ne zulmediniz, ne de zulme uğrayınız*" buyurarak, faize savaş açtığını bir kere daha ilan etmiştir.

❺ "*Cahiliye devrinde güdülen kan davaları da ayağımın altındadır*" buyurarak, kısas ahkâmını ortadan kaldıran ve insanlar arasına kin ve intikam duyguları yerleştiren kan davalarına savaş açtığını belirtmiştir.

❻ "*Ey İnsanlar! Bugün şeytan sizin şu topraklarınızda yeniden nüfuz ve saltanat gücünü ebedi sûrette kaybetmiştir. Fakat bu kaldırdığım şeyler haricinde küçük gördüğünüz işlerde ona uyarsanız, bu da onu memnun edecektir. Dininizi korumak için bunlardan sakınınız*" buyurarak, sadece büyük günahlardan değil, basit görülen "küçük günahlardan" da sakınmamız gerektiğini beyan etmiştir. Bu tür küçük günahlardan sakınmamamız halinde şeytan buna da sevinecek, bunlarla büyük günahları daha kolay işlememizi sağlayacaktır.

❼ "*Ey insanlar! Kadınların haklarına riayet etmenizi ve bu hususta Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim*" buyurarak, ümmetin diğer bir parçası olan kadınların haklarının önemine vurgu yapmıştır.

❽ "*Ey mü'minler! Size iki emanet bırakıyorum ki, onlara sarılıp uydukça yolunuzu hiç şaşırmazsınız. O emanetler: Allah'ın Kitabı (Kur'ân-ı Kerîm) ve benim Sünnetim'dir*" buyurarak, belki de en büyük ve en önemli nasihati yapmıştır. İn-

sanlığın dünya ve ahretteki yegâne kurtuluşu bu iki kaynaktadır.

❾ *"Ey insanlar! Rabbiniz birdir, babanız birdir. İslam'da insanlar eşittir. Hepiniz Âdem'in çocuklarısınız, Âdem de topraktan yaratıldı. Allah katında en değerliniz, Allah'ın emirlerine en çok yapışanınız/en takvalı olanınızdır. Bir Arab'ın, Arap olmayana, Arap olmayanın da Arab'a üstünlüğü olmadığı gibi; bir siyahın bir kızıl renkliye, bir kızıl renklinin de bir siyaha takvanın dışında bir üstünlüğü yoktur*" buyurarak, İslam'da ırkçılığın olmadığına ciddi bir vurgu yapmıştır. İslam'da bir üstünlük varsa, o da "takva" iledir. Onun haricindeki tüm üstünlük varsayımları boştur, bâtıldır.

Bir Peygamber'in ümmetinden ayrılırken yaptığı son tavsiyeler çok önemlidir. Bu nedenle bu tavsiyelere a'zamî derecede dikkat kesilmeli ve onları kulaklarımızı dört açarak dinlemeliyiz.

Ayrıca Efendimiz'in gündeme aldığı bu maddelerin bu ümmet içerisinde en çok ihlal edilecek hususlar arasında olduğunu da unutmamalıyız.

Rabbim bu hutbeden ve içerdiği engin manalardan istifade edebilmeyi hepimize nasip etsin.

NOTLAR

